

Samen werken aan schone stedelijke distributie

Kansen door het wegnemen van knelpunten
tussen ondernemers en overheden

Rapport
Delft, mei 2010

Opgesteld door:
C.E.P. (Ewout) Dönszelmann
G.M. (Gijs) Verbraak

Colofon

Bibliotheekgegevens rapport:

C.E.P. (Ewout) Dönszelmann, G.M. (Gijs) Verbraak

Samen werken aan schone stedelijke distributie

Kansen door het wegnemen van knelpunten tussen ondernemers en overheden

Delft, CE Delft, mei 2010

Distributie / Logistiek / Steden / Bedrijven / Overheid / Beleid / Infrastructuur / Heffingen /
Subsidies / Handhaving

Publicatienummer: 10.4046.37

Opdrachtgever: GOVERA.

Alle openbare CE-publicaties zijn verkrijgbaar via www.ce.nl

Meer informatie over de studie is te verkrijgen bij de projectleider Ewout Dönszelmann.

© copyright, CE Delft, Delft

CE Delft

Committed to the Environment

CE Delft is een onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau, gespecialiseerd in het ontwikkelen van structurele en innovatieve oplossingen van milieuvraagstukken. Kenmerken van CE-oplossingen zijn: beleidsmatig haalbaar, technisch onderbouwd, economisch verstandig maar ook maatschappelijk rechtvaardig.

Inhoud

	Samenvatting	5
1	Inleiding	9
1.1	Aanleiding voor het onderzoek	9
1.2	Onderzoeksoptzet en leeswijzer	9
2	Knelpunten	11
2.1	Identificatie knelpunten	11
2.2	Knelpunten beleidsdoelen	12
2.3	Knelpunten vanuit communicatie	12
2.4	Samenwerking	13
2.5	Knelpunten infrastructuur	13
2.6	Knelpunten randvoorwaarden transport	14
2.7	Knelpunten handhaving	15
2.8	Knelpunten subsidies	15
2.9	Knelpunten ontheffingen	17
3	Verbetermogelijkheden	19
3.1	Mogelijke oplossingsrichtingen voor ervaren knelpunten	19
3.2	Beleidsdoelen	19
3.3	Communicatie	19
3.4	Samenwerking	20
3.5	Infrastructuur	20
3.6	Randvoorwaarden Transport	21
3.7	Knelpunten handhaving	22
3.8	Subsidies	22
3.9	Ontheffingen	24
4	Verdiepingsslag Amsterdam	25
4.1	Initiatieven in Amsterdam	25
4.2	Knelpunten in de Amsterdamse stadsdistributie	26
4.3	Conclusie verdiepingsslag Amsterdam	27
5	Conclusies en aanbevelingen	29
5.1	Conclusies	29
5.2	Aanbevelingen	30
Bijlage A	Beleid	33
A.1	Beleid op het gebied van verbetering van stedelijke distributie	33
A.2	Beleidsdoelen overheid	34
Bijlage B	Wettelijke kaders en subsidies	37
B.1	Wettelijke kaders	37
B.2	Subsidies en fiscale stimulering	37

Bijlage C	Factsheets	41
Bijlage D	Referenties	67

Samenvatting

Schone stedelijke distributie wordt door verschillende ondernemers en overheden gezien als een kansrijke oplossing voor verschillende problemen. Dat is het abstracte beeld dat blijkt uit de verkenning die is uitgevoerd naar de kansen en belemmeringen op het gebied van stedelijke distributie.

Kansrijk is schone stedelijke distributie wanneer het kan worden ingepast in bestaande of min of meer logische distributielijnen. Het opzetten van compleet nieuwe lijnen, al dan niet gecombineerd met nieuwe infrastructuur, of het uitrollen van geheel nieuwe distributieconcepten, is markttechnisch minder kansrijk. Oorzaken hiervoor liggen op verschillende terreinen. In de steekwoorden beleid, communicatie en infrastructuur zijn ze samen te vatten.

Er was geen direct beleid van overheden voor het bevorderen van schone stedelijke distributie. Als er al beleid is, dan is dit afgeleid van onder andere luchtkwaliteitsbeleid, geluidhinder of ander leefomgevingbeschermend beleid. Zo heeft Utrecht in 2005 kaders gesteld voor het bewust bevoorraden van de stad en heeft Amsterdam begin 2010 beleid geformuleerd in het 'Actieplan slimme en schone stedelijke distributie Amsterdam'.

Communicatie tussen ondernemers en overheid vindt op het terrein van de schone stedelijke distributie maar beperkt plaats. Een aantal koplopers die speciale voorzieningen van de overheden willen, weet die overheid wel te vinden. Maar in deze situaties liggen de wensen van beide partijen vaak niet op één lijn. Verschillende verwachtingspatronen, beperkt inzicht in wat de ondernemer beweegt en wat de overheid wil bereiken, zijn belangrijke obstakels. Ook communicatie over de bestaande subsidieregelingen wordt als knelpunt ervaren. Er zijn veel regelingen, maar die zijn niet allemaal even goed bekend bij de doelgroep.

Een belangrijke groep van fysieke knelpunten betreft de infrastructuur. Voor sommige initiatieven is aanpassing van of zelfs nieuwe infrastructuur noodzakelijk. Het zal duidelijk zijn dat de overheid niet direct de financiering van nieuwe infrastructuur op zich zal nemen. Dit zal alleen gebeuren indien er voldoende breed gebruik van gemaakt kan worden of er andere beleidsdoelen mee gediend kunnen worden.

De gesignaleerde knelpunten roepen direct de vraag op: Wat te doen? Het eerste wat zou moeten gebeuren is gericht beleid ontwikkelen om verschillende problemen aan te pakken, dus bundelen van kennis en kracht binnen de overheden. Daarbij een alliantie smeden met de belangrijkste partners in het veld, te weten de afnemers, distributeurs, producenten, etc.

In Amsterdam is het afgelopen jaar gericht beleid geformuleerd op het gebied van schone stedelijke distributie. Bij het opstellen is uitgegaan van de wensen van de ondernemers, zowel vervoerders als afnemers, de mogelijkheden die de stad kan bieden en de doelen die de stad nastreeft. Het opgestelde actieplan biedt nu de kaders voor het verder laten ontplooiën van de diverse initiatieven die er in Amsterdam zijn voor schone stedelijke distributie. Als Amsterdam er in slaagt om binnen de eigen organisatie de afstemming te bundelen, ontstaat er voor de ondernemers een loket waar zij met hun wensen ten aanzien van initiatieven terecht kunnen.

Conclusies

De conclusies in het kort:

- nieuwe concepten moeilijker inpasbaar, maar wel kansrijk;
- verwachtingen van ondernemers en overheden verschillen;
- beleidskaders ontbreken in veel gevallen;
- daar waar wel een beleidskader is (Utrecht en sinds kort Amsterdam) passen de initiatieven beter bij het beleid en andersom;
- helderheid en eenduidigheid over subsidies is gewenst;
- handhaving van bijv. milieuzones is nodig;
- samenwerking tussen alle partijen is essentieel.

Er kunnen veel knelpunten optreden bij het ontwikkelen van innovatieve stedelijke distributieconcepten. De concepten zijn nieuw en de ontwikkeling van de concepten kost vaak veel tijd en geld.

Doordat de concepten afwijken van de huidige bevoorrading van de binnenstad worden zowel de markt als de overheid geconfronteerd met een veranderende situatie. Bij het ontwikkelen van de initiatieven ontstaan namelijk nieuwe behoeften bij de initiatiefnemers.

De ondernemingen proberen deze behoeften ingevuld te krijgen om hun concept succesvol te maken. Maar in veel gevallen is de verdeling van de verantwoordelijkheden voor de invulling van de behoeften nog niet uitgekristalliseerd. Deze kunnen per gemeente maar ook ondernemers verschillen.

Dit leidt tot verschillen in opvattingen en verwachtingspatronen tussen ondernemers en de overheid maar ook tussen ondernemers onderling. Onder andere hierdoor kunnen knelpunten optreden tussen ondernemers en de overheid maar ook heel goed tussen ondernemers zelf. Veel van de in deze studie geïdentificeerde knelpunten kunnen worden verminderd of zelfs verholpen.

Veel van de geconstateerde knelpunten hebben te maken met het verschil in verwachtingspatronen. De verschillen in verwachtingspatronen kunnen grotendeels worden opgelost door duidelijker te communiceren en etaleren wat de diensten en taken van een onderneming zijn.

Dit geldt in grote mate voor overheden maar ook de ondernemingen dienen duidelijk de werkingen van het initiatief uit te dragen en de bijdrage welke dit kan hebben aan gestelde beleidsdoelen.

Hierdoor wordt duidelijk wat de partijen van elkaar kunnen verwachten.

Nieuwe concepten kunnen op deze wijze in een vroeger stadium dan momenteel het geval is getoetst worden op de haalbaarheid onder de huidige omstandigheden.

Daarnaast kan een sterker, uniformer en hierdoor meer helder beleidskader een situatie creëren waarin de aanwezige kansen voor zowel de overheden als de ondernemers beter kunnen worden benut.

Om de negatieve effecten van stedelijke distributie zo veel als mogelijk te verkleinen dienen alle partijen minder autonoom te opereren. Samenwerking is van belang voor de verzilvering van de vele kansen.

Aanbevelingen voor ondernemers

De aanbevelingen voor de ondernemers in het kort:

- begin met te doen waar je goed in bent;
- ga na of je concept ook daadwerkelijk maatschappelijke meerwaarde biedt;
- kies de gemeente uit waar jouw concept goed inpasbaar is en gedragen zal worden;
- zoek samenwerking met andere ondernemers, betrek afnemers en de straatmanagers;
- communiceer helder over je plannen, zeker ook wat planning betreft.

Meerwaarde

Ondernemers die overgaan tot de ontwikkeling van innovatieve distributieprojecten dienen een goede afweging te maken voor de daadwerkelijke introductie van het project. Levert het concept genoeg meerwaarde (maatschappelijk, financieel) ten opzichte van huidige en binnen afzienbare termijn te verwachten concurrenten? De perceptie van de meerwaarde bij potentiële afnemers dient hierbij goed in kaart gebracht te worden. Hierbij dient ook aandacht te worden besteedt aan mogelijke meerkosten van het concept ten opzichte van normale beleving. Hou niet te vast aan een bepaald concept schaaft het waarnodig bij of test en ander concept.

Vestigingsklimaat

Ook het vestigingsklimaat dient een belangrijke rol in de afweging te spelen. Daarom is het verstandig eerst de houding en bereidheid tot ondersteuning van de lokale overheid te achterhalen. Het introductiegebied dient te zijn afgesteld op het vestigingsklimaat. Dit is zeker van belang bij projecten welke afhankelijk zijn van een sterke ondersteuning in de beginfase.

Planning

Er dient een realistische planning te worden opgesteld waarbij rekening gehouden wordt met een moeizame introductie.

Kansen vergroting haalbaarheid

Zoek actief hoe de haalbaarheid vergroot kan worden. Speel in op kansen en zoek aansluiting bij ander organisaties; zoek symbiotische relaties. Zo kunnen bijvoorbeeld overeenkomsten met andere partijen welke aanvullende diensten, materieel of infrastructuur exploiteren worden gesloten om de kosten drukken.

Communicatie

Ook duidelijke en periodieke communicatie over het project en de huidige stand van zaken aan de stakeholders in het veld kan bijdragen aan de acceptatie van het initiatief.

Communicatie knelpunten

Indien er duidelijke knelpunten optreden voor de ondernemer welke deze niet zelf kan wegnemen of waarvan redelijkerwijs te verwachten valt dat dit een taak is van de overheid dienen deze op een constructieve wijze te worden gecommuniceerd naar de lokale overheid. Er is vrijwel geen beleid speciaal gericht op stedelijke distributie. Door de communicatie worden de knelpunten beter zichtbaar bij de overheid en kan er in de formulering van het beleid rekening gehouden worden met de veranderingen.

Aanbevelingen voor overheden

De aanbevelingen voor overheden in het kort:

- luister en leer van de initiatieven;
- schep de kaders waarbinnen initiatieven zich kunnen ontplooiën;
- kijk of de initiatieven bijdragen aan het realiseren van de beleidsdoelen;
- laat zien wat er binnen je grondgebied gebeurt en wat het oplevert;
- maak snel een keuze of je bepaalde initiatieven wilt en kunt ondersteunen en communiceer daar helder over.

Blijf op de hoogte

Lokale overheden dienen op de hoogte te zijn van de innovatieve stedelijke distributie concepten. Welke initiatieven lopen er, wat zijn de positieve effecten.

Betrek initiatieven

Lokale overheden dienen na te gaan of bij het nastreven van beleidsdoelen gebruik kan worden gemaakt van bestaande initiatieven. Identificeer of er initiatieven lopen welke een goede bijdrage kunnen leveren aan het behalen van beleidsdoelen. Dergelijke organisaties kunnen actief benaderd worden om te kijken of het effect van de activiteiten nog beter kan bijdragen aan het initiatief.

Uniformiteit

Lokale overheden gaan allen op hun eigen wijze om met stedelijke distributie deels voortkomend uit de lokale verschillen in problemen. Desondanks zou meer uniformiteit een duidelijker beeld voor de ondernemers creëren voor de analyse van de haalbaarheid van het initiatief.

Kenbaarheid

Lokale overheden dienen duidelijk te communiceren of en op welke wijze ze bereid (programma's) zijn initiatieven te ondersteunen. De informatie over het beleid en de producten (ontheffingen, stadsdistributie status, subsidies) moeten helder en gemakkelijk toegankelijk zijn voor geïnteresseerden. Het verdient de voorkeur dat deze informatie op dezelfde locatie te vinden is binnen de organisatie. Mogelijk kan deze informatie op een centrale plek in Nederland worden gecommuniceerd.

Maak een keuze

Een overheidsinstelling dient duidelijk kenbaar te maken of en op welke wijze het bereid is een initiatief te ondersteunen. Verleen alleen actieve steun aan initiatieven waarvan de voordelen en de haalbaarheid duidelijk van zijn aangetoond doormiddel van een haalbaarheidsonderzoek. Communiceer aan initiatieven of, op welke wijze en tot welk niveau de lokale overheid bereid is ondersteuning te verschaffen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

In de steden bestaat de behoefte aan consumptiegoederen vanwege activiteiten als recreëren, winkelen, boodschappen doen en andere zaken zoals uitgaan. Dit houdt echter in dat deze consumptiegoederen ook gedistribueerd moeten worden over de verschillende winkels. Dit gaat dagelijks gepaard met een groot aantal vracht en bestelauto bewegingen naar de binnenstad. Dit levert problemen op met bereikbaarheid, maar tast ook de leefbaarheid van de stad op een negatieve manier aan, door haar invloed op bijvoorbeeld luchtkwaliteit en veiligheid. Niet in de laatste plaats omdat naast de distributie van goederen ook het aantal personenauto's in de stad groot is.

Om de negatieve effecten van de stedelijke distributie tegen te gaan zijn vervoerders continu op zoek naar mogelijkheden om de stad zo efficiënt mogelijk te beleveren. Recentelijk is een aantal ondernemers gestart met de ontwikkeling van innovatieve distributieconcepten. In de praktijk lopen deze ondernemers met hun nieuwe concepten tegen belemmeringen op. Vaak gaat de invoering van een nieuw concept gepaard met hoge investeringen en faciliteren de overheden dergelijke innovaties niet altijd in de mate die ondernemers verwachten van de overheid. Voorbeelden van mogelijke knelpunten zijn de aanleg van geschikte aanlegplaatsen bij vervoer over water en de beperkte venstertijden voor bevoorrading.

GOVERA draagt de innovaties op het gebied van stedelijke distributie een warm hart toe. Daarom wil GOVERA ondernemers en overheden dichter bij elkaar brengen, en wil het graag weten tegen welke knelpunten de ondernemers aanlopen en op welke manier overheden een positieve bijdrage kunnen leveren. GOVERA heeft CE Delft uitgenodigd om te onderzoeken hoe ondernemers en overheden bij elkaar gebracht kunnen worden en welke knelpunten er bestaan.

1.2 Onderzoekopzet en leeswijzer

In het onderzoek is via literatuurstudie en interviews gekomen tot het vaststellen van knelpunten. Deze knelpunten zijn in een werksessie met betrokken overheden en ondernemers besproken en geverifieerd. De knelpunten zijn juist in het licht van de onderlinge relatie tussen ondernemers en overheden onderzocht. Een derde groep, de afnemers van producten, is buiten beschouwing gebleven.

De resultaten van de literatuurstudie en interviews, die kunnen worden gezien als voorbereiding van de werksessie, zijn opgenomen in de bijlagen. Het rapport zelf concentreert zich op de resultaten en analyse van de werksessie en later ook de verdiepingsslag voor Amsterdam. De vastgestelde knelpunten inclusief haar clustering wordt daarom weergegeven in Hoofdstuk 2. Logischerwijs worden de daaruit voortvloeiende verbetermogelijkheden beschreven in Hoofdstuk 3. In Hoofdstuk 4 wordt de verdiepingsslag voor Amsterdam behandeld.

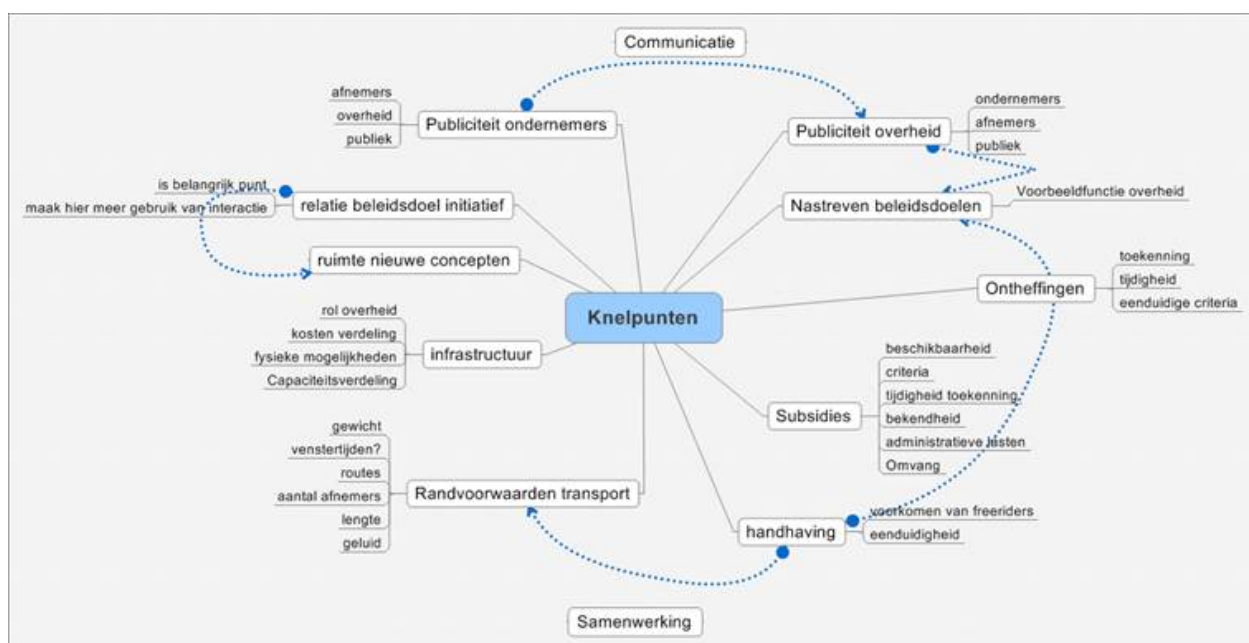
2 Knelpunten

2.1 Identificatie knelpunten

Uit de analyse van de interviews met stakeholders (privaat en publiek) en de analyse van het huidige beleid dat gevoerd wordt op het gebied van stedelijke distributie, zijn mogelijke knelpunten geïdentificeerd. Deze knelpunten zijn vervolgens in de werksessie voorgelegd aan de aanwezige stakeholders ter verificatie en bespreking. Dit proces heeft geleid tot de totstandkoming van de in dit hoofdstuk beschreven selectie van ervaren knelpunten. Door de discussie die heeft plaatsgevonden in de werksessie, zijn de knelpunten tevens scherper omschreven.

De in de werksessie vastgestelde ervaren knelpunten zijn geanalyseerd, gegroepeerd en tevens zijn onderlinge relaties zijn blootgelegd in een mindmap (Figuur 1). Hierin is te zien dat de knelpunten als een waaier op 12 thema's zijn gesignaleerd. Per thema worden de ervaren knelpunten weergegeven. Ook is te zien dat niet alle knelpunten geheel onafhankelijk zijn, zo bestaat samenhang tussen verscheidene knelpunten. De blauw stippellijnen geven de relaties tussen de verschillende thema's van knelpunten weer.

Figuur 1 Schematische weergave ervaren knelpunten innovatieve stedelijke distributie

De vastgestelde ervaren knelpunten zoals weergegeven in de mindmap worden in dit hoofdstuk toegelicht. De ervaren knelpunten worden per thema besproken.

2.2 Knelpunten beleidsdoelen

Overheden hebben beleidsdoelen. Deze doelen liggen echter niet op het gebied van de stedelijke distributie, maar op andere terreinen zoals lucht-kwaliteit, geluidhinder, leefbaarheid, etc.

Zij proberen op veel manieren deze doelen te bereiken, bijvoorbeeld door het stellen van regels, het verlenen van subsidies en het geven van voorlichting. Op het gebied van stedelijke distributie kunnen overheden ook zelf actief gebruik maken van nieuwe, schone vormen van distributie en zo hun eigen beleidsdoelen nastreven. Op deze wijze kan de overheid dan het goede voorbeeld geven.

In Utrecht is in 2005 met het Bevoorradingsplan Binnenstad Utrecht 'Bewust bevoorraden' een duidelijk kader geschetst waarbinnen de bevoorrading optimaal kan plaatsvinden.

Amsterdam heeft sinds februari 2010 beleid geformuleerd in het 'Actieplan slimme en schone stedelijke distributie Amsterdam'. Hier wordt nader op ingegaan in paragraaf 4.2.

2.2.1 Relatie beleidsdoel met initiatief

Initiatieven op het gebied van schone stedelijk distributie hebben vaak een relatie met het realiseren van een beleidsdoel van de overheid. Toch wordt deze relatie niet altijd door alle partijen onderkend of wordt er weinig gebruik gemaakt van deze relatie in de realisatie van beleidsdoelen.

2.2.2 Nastreving beleidsdoelen

Beleid en daadwerkelijke actie op het gebied van schone stedelijke distributie hangen meestal niet samen. De activiteiten van een overheid in dit kader zijn nauwelijks zichtbaar en worden niet verbonden aan het na te streven beleidsdoel. Zo kan een overheid, door bij de inkoop van goederen en diensten om schone distributie te vragen, de ontwikkeling van initiatieven voor schone distributie bevorderen.

2.2.3 Ruimte voor nieuwe initiatieven

Overheden constateren een probleem en zoeken vervolgens oplossingen zonder gebruik te maken van bestaande initiatieven. Ook komt het voor dat overheden achter één oplossing aan lopen terwijl alternatieven buiten beschouwing blijven. Kennis van wat er speelt op bepaalde terreinen ontbreekt, of de competentie om bestaande ontwikkelingen te onderkennen als onderdeel van de probleemoplossing is onvoldoende. Leren van het verleden wordt hierdoor niet gedaan. Het gevolg hiervan is dat nieuwe initiatieven vaak als een probleem door de beleidsmakers worden gezien in plaats van als een kans voor het realiseren van beleidsdoelen. De ondernemers ervaren hier een knellend kader, terwijl ruimte hen de ontwikkelmogelijkheden biedt.

2.3 Knelpunten vanuit communicatie

2.3.1 Onderlinge communicatie

Er vindt momenteel te weinig communicatie plaats tussen de ondernemers onderling en tussen ondernemers en de overheid en omgekeerd. Zo zijn ondernemers onderling en overheden niet altijd geheel op de hoogte van de werking van een bepaald initiatief. Het kan ook voorkomen dat men niet op de hoogte is van de laatste stand van zaken. Doordat de partijen niet goed op de hoogte van de stand van zaken zijn wordt de nuance verloren. Hierdoor kan een verkeerd beeld over een initiatief of de huidige situatie worden gecreëerd. Door het afwijkende beeld dat kan ontstaan wordt indirect de haalbaarheid

beïnvloed. Er kan bijvoorbeeld een beeld worden gecreëerd worden dat een initiatief niet goed op gang komt terwijl men in werkelijkheid nog in een testperiode verkeerd.

2.3.2 Publiciteit

Ondernemers hebben geïnvesteerd in innovatieve stedelijke distributie. Dat hebben zij gedaan voor hun eigen bedrijfsvoering, maar dienen hiermee tevens het algemene belang. Graag willen ze hierom positieve aandacht op het initiatief vestigen. Free publicity kan belangrijk zijn voor de vergroting van een klantenkring. De overheid kan hieraan bijdragen door met behulp van haar eigen communicatiekanalen aandacht op het initiatief te vestigen. Een andere wijze waarop de overheid bij kan dragen is door actieve deelname bij persmomenten. Dergelijke ondersteuning wordt veelal door de overheid aan de ondernemers verleend. De publiciteit van de ondernemer zet niet alleen het initiatief in het licht, maar kan ook uitstralen op de gemeente. Een aantal ondernemers gaven echter te kennen dat ze meer inzet op dit gebied van de overheid verlangd.

2.3.3 Publiciteit overheden

Overheden verlenen in sommige gevallen ondersteuning aan startende initiatieven. Het kan hierbij om een verscheidenheid van diensten gaan, te denken valt aan financiering haalbaarheidsstudies, subsidies en dergelijke. Deze diensten kunnen erg belangrijk zijn in de opstartfase van sommige initiatieven. Ondanks het belang er van, wordt in de praktijk ervaren dat veel producten of diensten van de overheid niet of slecht bekend zijn.

2.4 Samenwerking

Er worden meerdere initiatieven ontwikkeld of geëxploiteerd door verschillende ondernemers. Veelal gebeurt de ontwikkeling daarvan heel autonoom. Er wordt in veel gevallen dan ook niet gekeken wat andere partijen die met het zelfde onderwerp bezig zijn voor het eigen initiatief kan betekenen. Hierdoor komen kansrijke samenwerkingsverbanden niet tot stand.

2.5 Knelpunten infrastructuur

Rol overheden

Voor de invoering van een aantal innovatieve distributieconcepten is aanvullende infrastructuur benodigd. Zonder de aanvullende infrastructuur (bijv. overslagplaatsen aan de kade) kunnen de ondernemers hun innovatieve concepten niet ontplooien. In veel gevallen zal er door een zeer select aantal ondernemingen gebruik gemaakt worden van de aanvullende openbare infrastructuur, aangezien het is gericht op zeer specifieke toepassingen. Bij de ontwikkeling van algemene, openbare infrastructuur is de rol van de overheid bekend, bij zeer specifieke openbare infrastructuur is deze echter onduidelijk. De opvattingen over welke rol de verschillende partijen in dienen te nemen voor de aanleg van deze openbare, maar zeer specifieke infrastructuur verschilt tussen overheden, ondernemers en tussen ondernemers. De onduidelijke situatie veroorzaakt afwijkende verwachtingen bij de verschillende partijen. De afwijkende verwachtingen beïnvloeden het verantwoordelijkheidsbesef en de actiebereidheid.

Kostenverdeling

Doordat bij de aanleg van openbare maar specifieke infrastructuur geen duidelijke rolverdeling is vastgesteld is ook de verdeling van aanlegkosten een punt van discussie. Een aantal ondernemers is van mening dat de overheid financieel verantwoordelijk is voor de aanleg van openbare infrastructuur ongeacht het beperkt aantal gebruikende partijen. De meningen van zowel de overheid als een deel van de ondernemers wijkt hier echter van af. Deze groep is van mening dat de ondernemer zelf dient te investeren in de zeer specifieke infrastructuur.

Capaciteitsverdeling

De toetreding van nieuwe gebruikers tot een bepaalde infrastructuur kan zorgen voor knelpunten door een toenemende belasting van de bestaande infrastructuur. De toetreding van nieuwe gebruikers kan door de extra belasting zorgen voor een beperking van de beweegruimte en groei-mogelijkheden van de huidige gebruikers.

2.6 Knelpunten randvoorwaarden transport

Gewicht

In bepaalde gebieden zijn aslast beperkingen ingesteld, hierdoor kunnen niet alle conventionele vervoersmiddelen ingezet worden. In dergelijke gebieden dient de vervoerder over te schakelen naar minder zware (veelal kleinere) voertuigen waarbij het voertuiggewicht beter of over meer assen wordt verdeeld. Om aan de eisen te voldoen dient een vervoerder zijn wagenpark af te stemmen op de geldende aslast. Deze overschakeling zal extra kosten met zich meebrengen doordat niet afgeschreven voertuigen vervangen dienen te worden en door meerkosten van de aan te schaffen voertuigen (innovatief karakter). Naast de financiële implicaties van de overschakeling kunnen de nieuw aangeschafte voertuigen vaak niet logisch worden ingezet in andere gebieden door bijvoorbeeld de beperkte laadruimtes of de hogere operationele kosten. De inzetbaarheid van het wagenpark in andere gebieden wordt hierdoor beperkt.

Lengte voertuig

In bepaalde gebieden zijn lengtebeperkingen van kracht, hierbij worden voertuigen die een bepaalde lengte overschrijden toegang tot het gebied ontzegd. Dergelijke maatregelen worden bijvoorbeeld getroffen om de verkeersveiligheid en de doorstroming in een gebied te waarborgen of verbeteren.

Door deze maatregel moeten vervoerders kleinere voertuigen inzetten in deze gebieden. Indien hoge beladinggraden werden behaald zal de maatregel bij een gelijkblijvende vraag naar goederen in een toename van het aantal voertuigbewegingen resulteren. De vrachten van grotere voertuigen dienen namelijk te worden overgenomen door een aantal kleinere voertuigen.

Venstertijden

In veel steden worden venstertijden gehanteerd om sturend op te treden ten aanzien van de momenten waarop de bevoorrading plaats kan vinden. De venstertijden zijn ingesteld met als doel winkelgebieden tijdens de winkel-piekmomenten te vrijwaren van gemotoriseerd verkeer. Dit bevordert de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de stad. Overigens worden de effectieve venstertijden ook nog beïnvloed door de noodzakelijke aanwezigheid van de ontvangende ondernemer.

Door de venstertijden kan een verlader alleen binnen de venstertijden distribueren. Indien een vervoerder meerdere locaties aandoet waar venstertijden van kracht zijn wordt logistieke optimalisatie bemoeilijkt. Doordat leveringen binnen een kort tijdsbestek moeten worden voltooid dienen er meer voertuigen te worden ingezet aangezien langere (optimalere routes) vaak uitgesloten worden.

2.7 Knelpunten handhaving

Concurrentie door overtreders

De overheid treedt sturend op om stedelijke distributie binnen goede banen te leiden. Twee voorbeelden hiervan zijn de instelling van milieuzones en de venstertijden. Er zijn ondernemers die bijvoorbeeld door middel van aanpassingen aan het wagenpark binnen de normen blijven van de milieuzone, of mogen opereren buiten venstertijden door de aanschaf van stil materieel. Dergelijke aanpassingen vereisen veelal extra investeringen. Nu blijkt echter dat er ook vervoerders binnen de milieuzones of buiten de venstertijden actief zijn, terwijl ze niet aan de geldende eisen voldoen. Deze vervoerders worden niet, of in onvoldoende mate berecht voor de overtredingen die ze begaan. Door deze niet adequate handhaving ondervinden de ondernemers die zich wel aan de wet houden oneerlijke concurrentie van de overtredende bedrijven.

2.8 Knelpunten subsidies

Beschikbaarheid

Een aantal ondernemers is afhankelijk van subsidiering voor de invoering van een concept of voor technische aanpassingen aan voertuigen. De beschikbaarheid en van subsidies en de grondslag voor toekenning verschilt echter per gemeente en provincie. Zo kan het voorkomen dat een aantal gemeenten of provincies niet bereid is subsidies te verstrekken vanwege het risico op concurrentievervalsing. Een subsidie kan namelijk de concurrentiepositie van andere bedrijven beïnvloeden.

Daarnaast zijn er ook gemeenten die wel (langdurige) subsidies verstrekken aan ondernemers. Ten eerste zijn er gemeenten die bereid zijn haalbaarheidsanalyses te subsidiëren. Ten tweede zijn er gemeenten en provincies die een subsidie geven voor de exploitatie van een initiatief of voor ontwikkeling van de techniek. De herkomst van beschikbaar gestelde bedragen varieert sterk. Zo kan het zijn dat er specifieke subsidieprogramma's voor vervoer in het leven zijn geroepen, in veel gevallen komt het geld beschikbaar uit bredere stimuleringsprogramma's. Daarnaast zijn er ook landelijke stimuleringsprogramma's waarvan ondernemers gebruik kunnen maken voor de invoering van hun concept. Hierbij dient wel gemeld te worden dat deze veelal op de verdere penetratie van bestaande technieken zijn gebaseerd. Door deze oriëntatie is er veelal geen ruimte voor zeer innovatieve concepten.

Concluderend kan worden gesteld dat de invoering van subsidie afhankelijke (beginfase) concepten in grote mate bepaald wordt door het lokaal gehanteerde subsidiebeleid.

Omvang subsidie

De omvang (hoogte en looptijd) van een subsidie is in sommige gevallen niet toereikend om een initiatief in staat te stellen zelfbedruipend te worden. Het gaat hier vooral om zeer innovatieve concepten, bijvoorbeeld concepten waarbij het resultaat afhankelijk is van een gedragsverandering in de markt. Naast de beslissing binnen van subsidieverstrekende partij kan Europese regelgeving een beperkende factor zijn voor de omvang van de toe te kennen subsidie. De toekenning van hogere bedragen zou in dat geval als staatssteun worden beschouwd. Hierbij moet rekening worden gehouden met de de-minimisregeling zoals die in Verordening (EG) Nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 is vastgelegd.

Criteria

Zoals aangegeven verschilt de bereidheid, beschikbaarheid en de reden van subsidiering per subsidie verlenende organisatie. Hierdoor bestaat er een grote verscheidenheid aan criteria waaraan ondernemers dienen te voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie. Deze grote verscheidenheid aan criteria kan een snelle uitrol van concepten bemoeilijken.

Tijdige toekenning

Een aantal ondernemers investeert in nieuwe distributieconcepten. In een aantal gevallen zal voor de introductie van het concept subsidie benodigd zijn. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat extra geld benodigd is voor de aanschaf van innovatieve vervoersmiddelen of voor operationele kosten. Het kan voorkomen dat subsidietrajecten lange perioden in beslag nemen waardoor er lange tijd onduidelijk is of en wanneer subsidie uitgekeerd gaat worden. De introductie van een initiatief kan hierdoor in gevaar worden gebracht, vertraging oplopen of worden geannuleerd. Het komt voor dat ondernemers voordat het besluit tot subsidieverlening is genomen zelf investeren met een verhoogd risico van dien. Door zelf te investeren willen ze het introductiemoment bespoedigen.

Bekendheid

De beschikbaarheid van subsidies is niet altijd goed bekend bij ondernemers. Door de onbekendheid kan het zich voordoen dat subsidieafhankelijke initiatieven niet worden ingevoerd ondanks de beschikbaarheid van hulpmiddelen. Naast de onbekendheid bij ondernemers zijn subsidiëringmogelijkheden binnen de overheden zelf niet altijd goed bekend. Ook deze onbekendheid kan ook de ontwikkeling van subsidieafhankelijke initiatieven negatief beïnvloeden.

Administratieve lasten

Aanvraagtrajecten voor subsidies worden door ondernemers als intensief ervaren. De trajecten worden omschreven als complex en tijdrovend. Het komt voor dat vanwege de complexiteit van aanvraagtrajecten speciale bureaus ingehuurd, hierdoor worden extra kosten gemaakt voor subsidieaanvraagtrajecten. De complexiteit van de aanvraagtrajecten kan hierdoor uitmonden in een afroming van de subsidie-inkomsten.

2.9 Knelpunten ontheffingen

Tijdigheid

Ondernemers die investeren in innovatieve stedelijke distributiemethoden dienen hier onder andere het algemene (luchtkwaliteit, geluid, veiligheid, etc.) belang mee. Vanwege de maatschappelijke relevantie en de gedane investeringen zien deze ondernemers veelal hun inspanningen graag beloond door de toekenning van ontheffingen. Voorbeelden van ontheffingen zijn de vrijstelling voor het gebruik van bus en trambanen of een vrijstelling op dagranddistributie. Door deze vrijstellingen bezitten de ondernemers een voordeel ten opzicht van de ondernemingen die niet dergelijke inspanningen/ investeringen hebben gedaan. Met behulp van deze vrijstellingen kunnen de ondernemers mogelijk de terugverdientijd van de investeringen terugdringen. Daardoor kunnen ontheffingen ervoor zorgen dat ondernemers sneller geneigd zijn om nieuwe concepten te introduceren.

Een besluit tot toekenning van een ontheffing kan echter op zich laten wachten, het komt voor dat er een lange periode tussen de aanvraag van en het besluit over de verlening van de ontheffingen zit. Gemeenten kunnen ook terughoudend zijn in het toekennen van ontheffingen omdat andere partijen die ook aan de criteria voldoen ook ontheffingen aan kunnen gaan vragen.

Eenduidige criteria

De criteria waaraan ondernemers dienen te voldoen willen ze in aanmerking komen kunnen verschillen per gemeente en zelfs per stadsdeel. Het ontbreken van uniforme regels waaraan een organisatie dient te voldoen creëert een complexere omgeving voor de ondernemers. Indien een initiatief op meerdere plaatsen wordt ingevoerd moet er op de verschillende locaties rekening worden gehouden met ander beleid om in aanmerking te komen voor een ontheffing.

Aantal afnemers

Om in aanmerking te komen voor de status stadsdistributiecentrum inclusief de daar mogelijk bij geldende ontheffingen dient vaak een minimaal aantal afleveradressen te worden behaald.

Doordat kleinere ondernemers niet gemakkelijk aan het minimaal aantal afleveradressen kunnen komen is het zeer lastig voor deze groep om aan de ontheffingen te komen. Het zou in principe voor kunnen komen dat deze ondernemers alleen op dit punt struikelen terwijl ze wel aan de andere criteria voldoen (bijv. schone voertuigen, overnameplicht, etc.).

3 Verbetermogelijkheden

3.1 Mogelijke oplossingsrichtingen voor ervaren knelpunten

De geïdentificeerde knelpunten zijn geanalyseerd wat heeft geleid tot de totstandkoming van nieuwe oplossingsrichtingen die het knelpunt kunnen verminderen ofwel het knelpunt geheel kunnen wegnemen. Per thema worden de verbetermogelijkheden voor de knelpunten besproken. Deze verbetermogelijkheden worden in de afsluitende paragraaf van dit hoofdstuk samengevoegd tot een verbeteradvies.

3.2 Beleidsdoelen

3.2.1 Relatie beleidsdoel met initiatief

Overheden dienen bij het nastreven van beleidsdoelen na te gaan of dat er bij de nastreving gebruik kan worden gemaakt van bestaande of startende initiatieven. De positieve werking van nieuwe of bestaande initiatieven kan namelijk sterk bijdragen aan het behalen van beleidsdoelen. Actieve stimulering door de overheid kan de positieve werking van dergelijke initiatieven versterken waardoor de beleidsdoelen beter behaald kunnen worden.

3.2.2 Nastreving beleidsdoelen

Gestelde beleidsdoelen dienen actief nagestreefd te worden. De activiteiten dienen ook daadwerkelijk gericht te zijn op de na te streven beleidsdoelen. Dat betekent dus dat een overheid zichtbaar actie neemt om bijvoorbeeld een schonere distributie te vragen voor het vervoer van eigen goederen. Op deze wijze wordt het voor stakeholders duidelijk op welke wijze de overheid actief is met haar beleidsdoelen en op welke vlakken het voortgang boekt. Ondernemingen kunnen hierdoor betere bepalen welke rol ze in de markt kunnen spelen met de ontwikkeling van innovatieve stedelijke distributie.

3.2.3 Ruimte voor nieuwe initiatieven

De veranderende markt en eisen van de initiatiefnemers dienen niet als bedreiging te worden beschouwd maar als kans. Zoals aangegeven kan een overheid actief inzetten op innovatieve initiatieven teneinde beleidsdoelen te realiseren. Daarom moet de overheid zelf goed op de hoogte zijn en ook worden gebracht door ondernemers over de situatie in de markt en de mogelijke positieve werking van initiatieven. Mogelijk doen er zich zelfs kansen voor om beleidsdoelen door marktpartijen te laten realiseren zonder grote inmenging van de overheid.

3.3 Communicatie

3.3.1 Onderlinge communicatie

De betrokken partijen kunnen door interesse te tonen en door elkaar op de hoogte te houden van de huidige stand van zaken een beter bewustzijn onder deze partijen creëren. Doordat de werkelijke situatie bekend wordt kan de haalbaarheid van een initiatief positief worden beïnvloed. Zo wordt bijvoorbeeld een geleidelijke introductie niet verward met een falend initiatief.

3.3.2 Publiciteit

Er wordt in veel gevallen reeds aandacht besteed door overheden aan de introductie van initiatieven. Zo wordt er publicitaire aandacht gevraagd voor initiatieven. Mogelijk kan de bereidheid hiertoe verder worden verhoogd om het voordeel dat de ondernemers hieruit halen te vergroten. Dit is ook interessant voor de overheid aangezien het hiermee toont dat het zich actief inzet om problemen rondom stedelijke distributie te verminderen.

3.3.3 Publiciteit ondernemers en overheden

Diensten van overheden

Om nieuwe initiatieven goed op de hoogte te stellen van de diensten welke ze aanbieden en de hieraan gestelde voorwaarden is het belangrijk dat er ze goed geëtaleerd worden. Het heeft de voorkeur dat de diensten op een goed toegankelijk worden gemaakt voor ondernemers. Een goede optie zal zijn al dergelijke informatie op centrale plaats als een website beschikbaar komen. Lokale overheden kunnen naar de centrale informatiebron verwijzen.

3.4 Samenwerking

Om de slagingskansen van hun initiatief te vergroten kunnen ondernemers kijken of er mogelijk bijvoorbeeld complementaire samenwerkingsverbanden worden gestart. Er dient hierbij niet alleen gelet te worden op de diensten maar ook aan complementaire (infrastructurele) voorzieningen. Zo kunnen partijen bijvoorbeeld kosten drukken door gezamenlijk gebruikt te maken van bestaande voorzieningen.

3.5 Infrastructuur

Rol overheden

Lokale overheden kunnen door een duidelijk kader scheppen over de eigen rol (verantwoordelijkheden en bereidheid) in de realisatie van aanvullende infrastructuur een heldere situatie creëren. Hierdoor zal het verwachtingspatroon bij ondernemers beter afgestemd worden op het verantwoordelijkheden van de lokale overheden. Hierdoor kan de haalbaarheid van een idee in een specifieke lokale situatie beter worden ingeschat. Kosten, baten en levensvatbaarheid moeten immers goed tot elkaar in verhouding staan. Dit kan voorkomen dat onnodige investeringen worden gedaan door de ondernemer.

Kostenverdeling

Lokale overheden kunnen door een duidelijk kader te scheppen over haar financiële rol (verantwoordelijkheden & bereidheid) in de realisatie van specifieke infrastructuur creëren. Door een helder beeld over de financiële verantwoordelijkheden en bereidheid te creëren kan een ondernemer de haalbaarheid eerder en beter vaststellen. Hierdoor kan een ondernemer worden behoed voor onnodige investeringen.

Capaciteitsverdeling

Er dient aangegeven te worden of er ook andere gebruikers worden getolereerd op infrastructuur netwerken die momenteel door een zeer klein aantal gebruikers gebruik van wordt gemaakt. Het gaat hier om netwerken die eigendom zijn van de overheid. Duidelijkheid hierover kan voorkomen dat er door een ondernemer wordt ingezet op een distributievorm die gebruik dient te maken van een bepaald soort infrastructuur. Indien al in het beginstadium

duidelijk is dat er geen of niet genoeg ruimte kan of wordt toegekend door de beheerder van het niet openbare infrastructuur netwerk worden onnodige investeringen voorkomen. Bij openbare netwerken zal de capaciteitsbeschikbaarheid door de ondernemers zelf moeten worden ingeschat.

3.6 Randvoorwaarden Transport

Gewicht

Het knelpunt rondom aslastbeperking kan niet simpelweg opgelost worden door een hoger gewicht toe te laten. De aslastbeperkingen zijn ingevoerd ter bescherming van de infrastructuur, verhoging zou schade toebrengen. Ondernemers welke dit gedeelte van de markt willen blijven bedienen dienen daarom extra te investeren in aangepaste voertuigen. Mogelijk kunnen deze ondernemers bij een dergelijke maatregel in de overgangsperiode tegemoet worden gekomen.

Mogelijk kan een deel van de meerkosten gesubsidieerd worden. Daarnaast zou de investeringsdruk kunnen worden verlicht door in het begin ruimere venstertijden te hanteren, ter compensatie van de vermindering van de transportcapaciteit van de voertuigen. Doordat de speciale voertuigen veelal een kleinere capaciteit hebben resulteert deze maatregel in een toename van het aantal voertuigbewegingen. Indien de verruiming wordt toegepast zal het toegenomen aantal voertuigbewegingen worden uitgespreid over een langer tijdsbestek. Daarnaast kan een ondernemer uit met minder aangepaste voertuigen in een dergelijke overgangsperiode. Ondernemingen waarvoor het niet loont om te investeren in aangepaste vervoersmiddelen zullen in een dergelijke situatie gebruik moeten gaan maken van stadsdistributiecentra.

Lengte voertuig

Dit ervaren knelpunt kan niet simpelweg worden opgelost door langere voertuigen toe te staan. Langere voertuigen kunnen bijvoorbeeld de verkeersveiligheidssituatie in de stad negatief beïnvloeden. Ondernemers zullen dus moeten overschakelen naar kleinere voertuigen. Ook hier zou een tijdelijke verruiming van de venstertijden de grotere stroom (kleinere) voertuigen beter over de dag doen spreiden. Daarnaast zal het ook hier omschakelingskosten drukken.

Ondernemers welke vanuit logistiek oogpunt niet in staat zijn over te schakelen naar kleinere voertuigen zullen ook hier gebruik dienen te gaan maken van stadsdistributiecentra.

Venstertijden

Er is geen beleidsmatige oplossing voor dit ervaren knelpunt. Door de venstertijden op te heffen zullen de negatieve effecten van het bevoorradende verkeer waarschijnlijk weer stijgen (veiligheid, aanzicht, etc.). Wel kunnen venstertijden tijdelijk worden aangepast om schoner vervoer te bevooroordeel(en). Zo kunnen de venstertijden gedifferentieerd worden naar milieubelasting ten behoeve van een snellere introductie hiervan. Het is daarnaast ook mogelijk om te differentiëren naar andere negatieve effecten van vervoer, bijvoorbeeld veiligheid.

Andere oplossingen liggen op het terrein van goed tijdmanagement. Dat betekent ondermeer dat de ontvangende partij ook binnen de geldende venstertijden aanwezig is. Dit onderwerp vraagt nog veel overleg en leidt hier niet tot een aanbeveling.

3.7 Knelpunten handhaving

Concurrentie door overtreders

Een betere handhaving (strengere controle, hogere boetes) van zowel de venstertijden en milieuzones zal overtreders ontmoedigen. Hierdoor wordt een situatie gecreëerd waarin alle bedrijven dienen te investeren in de benodigde aanpassingen willen ze klanten bedienen in of vanuit een milieuzone. De investerende bedrijven ondervinden hierdoor minder snel een concurrentienadeel van bedrijven die de niet de nodige aanpassingen hebben gedaan.

3.8 Subsidies

Beschikbaarheid

De beschikbaarheid van subsidies dient duidelijk te worden vastgesteld en geëtaleerd door de verlenende instanties.

Hierdoor kunnen de verwachtingen van ondernemers beter in lijn worden gebracht met het subsidiëringbeleid van de verlenende instantie. Door de duidelijke vaststelling kan de haalbaarheid van een initiatief beter worden vastgesteld door een ondernemer. Daarnaast kan een ondernemer makkelijker bepalen of het juiste introductiegebied is gekozen voor het initiatief dat in de beginfase subsidieafhankelijk is.

Omvang tijdsduur beschikbaarheid van subsidie

Om subsidieafhankelijke initiatieven in staat te stellen zelf bedruipend te worden kunnen mogelijk langlopende subsidieprogramma's worden ontwikkeld. Deze wijze van uitkering kan mogelijk een positief effect hebben op de effectiviteit van de subsidie. Er zal langer geld beschikbaar zijn, ondanks dat het wel om een lager bedrag per tijdeenheid gaat wordt duidelijk dat een introductie van een initiatief een (mogelijk) langlopend initiatief is. Door het lagere bedrag zullen de initiatiefnemers geneigd zijn sneller additionele geldstromen te creëren.

Het kan natuurlijk voorkomen dat de omvang van een subsidie ontoereikend zal zijn voor de introductie van zeer innovatieve concepten. Middels een haalbaarheidsonderzoek zal duidelijk moeten worden gemaakt of een haalbaar bestempeld subsidieafhankelijk concept met de beschikbare subsidiemiddelen kan worden behaald. Indien dit niet het geval is dient te worden gezocht naar andere (aanvullende) financieringsmogelijkheden. Indien er zich geen andere passende en toereikende financieringsmogelijkheden voordoen kan beter worden afgezien van een introductie.

Criteria

Het opstellen van meer uniforme criteria om in aanmerking te komen voor een subsidie bij vergelijkbare organisaties (overheid, privaat) kan de introductie van initiatieven op nieuwe locaties vergemakkelijken. Op deze wijze kan een succesvol initiatief welke in de opstartfase afhankelijk is van subsidie sneller doorgroeien naar andere locaties.

Tijdige toekenning

Indien subsidie verlenende instanties de periode tussen subsidieaanvraag en toekenning of afwijzing kunnen verkorten wordt de haalbaarheid eerder duidelijk voor een ondernemer. Indien het traject niet wezenlijk verkort kan worden dient duidelijk aangegeven te worden wanneer uitsluitel wordt gegeven. De ondernemers zijn gebaat bij een snellere besluitvorming. Concepten die in grote mate afhankelijk zijn van subsidie hebben dan eerder

duidelijkheid over een mogelijke invoering. Het kan ook een financieel risico wegnemen aangezien ondernemers in afwachting van een subsidieaanvraag kosten kunnen maken en zelfs investeringen plegen waarvoor ze afhankelijk zijn van de subsidie. Dergelijke risico's worden genomen vanwege een mogelijk concurrentievoordeel dat op kan spelen bij een snelle introductie.

Bekendheid

Een betere verspreiding van informatie door de overheden over de beschikbaarheid van subsidie zorgt voor een hogere benutting van de subsidiegelden. De informatie over lopende subsidieprogramma's en beschikbare subsidiegelden kan aan geïnteresseerden worden aangeboden via bijvoorbeeld een hiervoor opgestelde website. Relevante personen binnen de overheden dienen ook goed op de hoogte te zijn van de subsidiëringmogelijkheden en de hieraan gestelde eisen om ondernemers beter te informeren over en begeleiden bij subsidie mogelijkheden. Mogelijk kan dit leiden tot subsidiëring van initiatieven welk ook zonder de toekenning van subsidie ingevoerd zouden zijn. Aan de andere kant voorkomt het dat goede initiatieven die voor de opstart afhankelijk zijn van subsidiëring niet ingevoerd worden doordat niet bekend is of er mogelijk subsidie kan worden toegekend.

Administratieve lasten

Administratieve lasten dienen waar mogelijk te worden vereenvoudigd. Indien dit mogelijk is en wordt doorgevoerd kan worden verwacht dat er meer aanvragen worden gedaan. Hierbij kunnen initiatieven zitten waarvoor in het geval van een hogere administratieve last geen subsidie worden aangevraagd. Ook kan een versimpelde aanvraagprocedure leiden tot een effectievere besteding van de beschikbaar gestelde subsidiebedragen. Dit aangezien er minder snel een bureau wordt ingehuurd die de subsidieaanvraag verzorgd waardoor het toegekende subsidiebedrag wordt afgeroomd.

Landelijke subsidie programma's (aanvullend)

Een andere oplossingmogelijkheid is de invoering van landelijke subsidieprogramma's voor stedelijke distributie. Indien regionale programma's worden vervangen door landelijke programma's is een landelijke uitrol van een initiatief gemakkelijker voor ondernemers. Ook zal een landelijk programma een minder groot sturend effect hebben op de introductieplaats/vestigingsplaats van een initiatief. Het voordeel hiervan is dat men niet hoeft uit te wijken naar een stad waarin minder kansen liggen maar wel subsidie wordt verstrekt.

Ruimte voor subsidiering afwijkende programma's (aanvullend)

De introductie van minder strak gedefinieerde subsidieprogramma's kunnen een positief effect op de haalbaarheid van innovatieve stedelijke distributie concepten vergroten. De subsidies welke ingezet worden om een beleidsdoel te behalen zijn vaak zeer strak gedefinieerd waardoor innovatieve mogelijk kosteneffectievere opties niet in aanmerking komen voor subsidie. Door dergelijke subsidiegelden ook op basis van beoordeling beschikbaar te stellen aan innovatieve concepten wordt de haalbaarheid verbeterd.

3.9 Ontheffingen

Tijdigheid

De snelheid en tijdigheid van het verkrijgen van een ontheffing hangt van verschillende factoren af. Een erg belangrijke is de afstemming van de verwachting van de ondernemer en de mogelijkheden bij de gemeente. De ondernemer zal zo snel als hij kan contact moeten opnemen met de gemeente om na te gaan wat de beste timing is.

Indien tijdig een positief besluit wordt genomen voor het verlenen van ontheffingen zullen ondernemers mogelijk eerder geneigd zijn te investeren in nieuwe concepten aangezien ze hun investering beloond zien met een concurrentievoordeel namelijk in de vorm van een ontheffing. Bij een negatief besluit zal eerder duidelijk worden waar de ondernemer geen concurrentievoordeel krijgt en kan deze ondernemer dit meenemen in zijn of haar besluit. Hierdoor kan worden voorkomen dat een ondernemer investeert in een concept waarbij het uitgaan van een tijdelijk concurrentievoordeel in de vorm van een ontheffing welke achteraf niet is toegekend.

Eenduidige criteria

Uniforme regels voor de toekenning van ontheffingen kan ondernemers stimuleren met innovatieve concepten aan de gang te gaan. Het opheffen van de verschillen in criteria voor toekenning welke zelfs binnen een stad kunnen voorkomen zal een snellere uitrol kunnen bevorderen. Een ondernemer kan op basis van 1 set criteria een ontheffing voor de gehele stad in plaats voor een bepaald stadsdeel. Op deze wijze kan maximaal voordeel door de ondernemer worden behaald op voor een bepaald concept en zal deze eerder ingevoerd worden of worden geïntensiveerd.

Aantal afnemers

Ook kleinere partijen kunnen een bijdrage leveren aan de verbetering van stedelijke distributie. Indien ook ontheffingen worden gegeven aan ondernemingen welke minder afleveradressen hebben, maar wel sterk gebundeld leveren en aan alle andere vereisten voldoen (schone voertuigen, overnameplicht, etc.), zouden grotere volumes gebundeld de stad in kunnen gaan dan een stadsdistributiecentrum (zonder uitbreiding) alleen aankan. Het aantal zendingen is hierbij van belang, niet het aantal afnemers. Op deze wijze kunnen meerdere kleinere partijen bijdragen aan het terugdringen van het aantal voertuigbewegingen in de stad.

4 Verdiepingslag Amsterdam

4.1 Initiatieven in Amsterdam

In Amsterdam worden al lange tijd verschillende initiatieven ontplooid op het gebied van (schone) stedelijke distributie. In de volgende paragrafen worden deze initiatieven kort beschreven qua inhoud en huidige status.

4.1.1 020 Stadsdistributie

Het bedrijf 020 Stadsdistributie is een samenwerkingsverband tussen Duncker Transport en Peeters Vervoercentrale beide gevestigd in Amsterdam. De bedrijven bundelen goederenstromen zodat er meerdere leveranties in een keer afgeleverd kunnen worden op een adres. Hierbij wordt ingezet op het beleveren van hele straten tegelijk waardoor een zo groot mogelijk voordeel optreedt (reductie voertuigbewegingen). Door de combinatie van bedrijven wordt ook gekoeld en vries- en droogtransport gecombineerd verzonden. De daadwerkelijke bezorging vindt deels plaats met relatief schone vrachtwagens (EEV, Euro 5) en sinds kort met elektrische vrachtwagens. Voor deze laatste categorie maakt 020 Stadsdistributie gebruik van subsidie van Amsterdam in het kader van het Actieplan Luchtkwaliteit.

020 Stadsdistributie zou graag snelle besluitvorming zien over het verkrijgen van ontheffingen voor gebruik van tram of busbanen en voor venstertijden.

4.1.2 CityCargo

CityCargo is gebaseerd op het principe dat gebruik wordt gemaakt van de bestaande traminfrastructuur om goederen in de stad te verdelen. Goederen die in de stad dienen te worden afgeleverd worden door vrachtwagens naar een distributiecentrum gebracht. De te distribueren goederen worden gebundeld en overgeslagen op de tram. Vervolgens worden de goederen met de tram de stad ingebracht. Op speciale losplaatsen in de stad worden de goederen van de tram overgeladen op de elektrische voertuigen. Deze elektrische voertuigen verzorgen de distributie naar het de afnemer toe. In 2009 is afgezien van exploitatie vanwege de door CityCargo als onredelijk ervaren eisen van het stadsbestuur voor de aanleg van extra infrastructuur die benodigd is en het gebruik van het reeds bestaande tramnetwerk. CityCargo gaf aan behoefte te hebben aan langdurige ondersteuning en actieve participatie vanuit de overheid. Niet vanuit financiering oogpunt maar om een betrouwbaar investeringsklimaat voor ondernemers te creëren.

4.1.3 De Kweker

De Kweker levert voedingsproducten aan zakelijke afnemers. De Kweker levert op aanvraag goederen van de zelfbedieningvestiging in Amsterdam (Amsterdam Food Center). De aflevering van deze goederen verloopt nu met een elektrisch voertuig.

4.1.4 DHL Boot

Het DHL distributievoertuig vaart naar een locatie bij de binnenstad waar hij aanlegt. Het schip fungeert vanaf hier als distributiecentrum van waaruit fietskoeriers de verspreiding van de goederen naar de ontvangers verzorgen. De fietser nemen tevens ook poststukken voor verzending aan die naar de boot word gebracht. Het schip doet meerdere locaties in de stad aan waardoor efficiënt een groot deel van de stad kan worden bediend met één enkel distributievoertuig. De boot wordt 's ochtends bevoorrad door een vracht-

wagen, in de avonds haalt een vrachtwagen de uitgaande post op voor de verdere verwerking. Het richt zich dus op zowel de goederenstroom de stad in als de retourstroom.

4.1.5 Mokum Mariteam

Mokum Mariteam gaat gebundelde goederenstromen door de grachten in Amsterdam verzorgen. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van bestaande infrastructuur en samenwerking met andere partijen. Het elektrische schip (in aanbouw) kan in principe alles vervoeren dat momenteel met de vrachtwagen wordt vervoerd. Daarnaast kan het schip vanwege zijn afmetingen ook grotere objecten vervoeren. Er hebben verschillende pilots plaats gevonden om de haalbaarheid bij verschillende vervoersegmenten te testen. Er wordt tevens sterk ingezet op de inzameling van retourstromen (lege bierfusten, witgoed) en daarnaast ook reststromen). De reststromen zullen waarmogelijk efficiënt worden ingezet bijvoorbeeld voor elektriciteitsproductie. Bij het vervoer worden de goederen afgezet met de elektrische kraan. Het schip bevat ook een voertuig wat de goederen tot maximaal 150 meter kan distribueren. Voor grotere afstanden zal gebruik gemaakt worden van grotere elektrisch voertuigen.

Naar verwachting zal de elektrische boot na de zomer van 2010 in gebruik genomen worden.

4.2 Knelpunten in de Amsterdamse stadsdistributie

Wat zijn Amsterdam specifieke knelpunten? De door de ondernemers aangedragen knelpunten variëren sterk. Ze zijn ruwweg in de volgende categorieën in te delen.

- ruimte voor aanpassingen infrastructuur;
- ruimte voor ontheffingen en verkrijgen vergunningen;
- toegang tot subsidies voor start van een project;
- contact met de overheid, net name gemeente Amsterdam.

Deze knelpunten zijn in wezen niet anders dan de knelpunten die het gehele onderzoek aan de orde zijn gekomen.

De gemeente Amsterdam heeft op 16 februari 2010 het Actieplan Slimme en schone stedelijke distributie Amsterdam uitgebracht. Dit plan heeft als doelstelling:

‘Amsterdam streeft naar een betere luchtkwaliteit, een verkeersveiliger stad, betere doorstroming en minder geluidsoverlast door de inzet van slimme bevoorrading (bundelen van goederen en spreiding van vrachtverkeer) en schonere transportmiddelen.’

Deze doelstelling wil de gemeente Amsterdam bereiken door:

1. Faciliteren van het structureel toepassen van dagranddistributie.
2. Financieel ondersteunen van de aanschaf van schone voer- en vaartuigen.
3. Stimuleren van gebundelde bevoorradingconcepten.
4. Stimuleren van slimme bevoorrading in winkelstraten.
5. Effectiever maken van het gebruik van laad- en losplaatsen.
6. Regisseren van de ontwikkeling van overslaglocaties.

De aanpak van deze 6 punten is in het actieplan verder uitgewerkt.

Wanneer het actieplan naast de vier categorieën van knelpunten wordt gelegd, dan wordt al snel duidelijk dat de gemeente Amsterdam duidelijk oog heeft gehad voor deze knelpunten. Alle knelpunten worden benoemd en behandeld.

De uitvoering van het actieplan zal moeten aantonen of daarmee de knelpunten zijn weggenomen.

Specifiek voor Amsterdam geldt dat de organisatie van de gemeente door de ondernemers als een complex geheel wordt gezien en dat er binnen dat complex verschillende, soms tegenstrijdige, signalen worden afgegeven. Hiervoor is in het actieplan aangegeven dat DIVV de centrale dienst zal zijn voor de uitvoering van het plan. Daarnaast zullen ook de diensten EZ en DRO betrokken zijn.

Het is op dit moment niet duidelijk of Amsterdam met één loket voor het goederenvervoer gaat werken. Op grond van de gedachte achter het actieplan ligt dat wel voor de hand.

4.3 Conclusie verdiepingsslag Amsterdam

De conclusie ten aanzien van de verdiepingsslag is als volgt.

Het opgestelde actieplan biedt nu de kaders voor het verder laten ontplooiën van de diverse initiatieven die er in Amsterdam zijn voor schone stedelijke distributie. Als Amsterdam er in slaagt om binnen de eigen organisatie de afstemming te bundelen, ontstaat er voor de ondernemers een loket waar zij met hun wensen ten aanzien van initiatieven terecht kunnen.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Er kunnen veel knelpunten optreden bij het ontwikkelen van innovatieve stedelijke distributieconcepten. De concepten zijn nieuw en de ontwikkeling van de concepten kost vaak veel tijd en geld.

Doordat de concepten afwijken van de huidige bevoorrading van de binnenstad worden zowel de markt als de overheid geconfronteerd met een veranderende situatie. Bij het ontwikkelen van de initiatieven ontstaan namelijk nieuwe behoeften bij de initiatiefnemers.

De ondernemingen proberen deze behoeften ingevuld te krijgen om hun concept succesvol te maken. Maar in veel gevallen is de verdeling van de verantwoordelijkheden voor de invulling van de behoeften nog niet uitgekristalliseerd. Deze kunnen per gemeente maar ook ondernemers verschillen.

Dit leidt tot verschillen in opvattingen en verwachtingspatronen tussen ondernemers en de overheid maar ook tussen ondernemers onderling.

Onder andere hierdoor kunnen knelpunten optreden tussen ondernemers en de overheid maar ook heel goed tussen ondernemers zelf. Veel van de in deze studie geïdentificeerde knelpunten kunnen worden verminderd of zelfs verholpen.

Veel van de geconstateerde knelpunten hebben te maken met het verschil in verwachtingspatronen. De verschillen in verwachtingspatronen kunnen grotendeels worden opgelost door duidelijker te communiceren en etaleren wat de diensten en taken van een onderneming zijn.

Dit geldt in grote mate voor overheden maar ook de ondernemingen dienen duidelijk de werkingen van het initiatief uit te dragen en de bijdrage welke dit kan hebben aan gestelde beleidsdoelen.

Hierdoor wordt duidelijk wat de partijen van elkaar kunnen verwachten. Nieuwe concepten kunnen op deze wijze in een vroeger stadium dan momenteel het geval is getoetst worden op de haalbaarheid onder de huidige omstandigheden.

Daarnaast kan een sterker, uniformer en hierdoor meer helder beleidskader een situatie creëren waarin de aanwezige kansen voor de zowel de overheden als de ondernemers beter kunnen worden benut.

Om de negatieve effecten van stedelijke distributie zo veel als mogelijk te verkleinen dienen alle partijen minder autonoom te opereren. Samenwerking is van belang voor de verzilvering van de vele kansen.

5.2 Aanbevelingen

Zoals in Figuur 1 is te zien kunnen er veel knelpunten optreden bij de ontwikkeling van innovatieve stedelijke distributieconcepten. Deze knelpunten doen zich niet alleen voor tussen de ondernemers en de overheid, maar ook tussen ondernemers zelf. In de volgende paragrafen zal ingegaan worden op hoe het knelpunten kan worden voorkomen en hoe ze kunnen worden weggenomen.

5.2.1 Ondernemers

Meerwaarde

Ondernemers welke overgaan tot de ontwikkeling van innovatieve distributieprojecten dienen een goede afweging te maken voor de daadwerkelijke introductie van het project. Levert het concept genoeg meerwaarde (maatschappelijk, financieel) ten opzichte van huidige en binnen afzienbare termijn te verwachten concurrenten? De perceptie van de meerwaarde bij potentiële afnemers dient hierbij goed in kaart gebracht te worden. Hierbij dient ook aandacht te worden besteedt mogelijke meerkosten van het concept ten opzichte van normale belevering. Hou niet te vast aan een bepaald concept schaaf het waar nodig bij of test een ander concept.

Vestigingsklimaat

Ook het vestigingsklimaat dient een belangrijke rol in de afweging spelen. Daarom is het verstandig eerst de houding en bereidheid tot ondersteuning van de lokale overheid te achterhalen. Het introductiegebied dient te zijn afgesteld op het vestigingsklimaat. Dit is zeker van belang bij projecten welke afhankelijk zijn van een sterke ondersteuning in de beginfase.

Planning

Er dient een realistische planning te worden opgesteld waarbij rekening gehouden wordt met een moeizame introductie.

Kansen vergroting haalbaarheid

Zoek actief hoe de haalbaarheid vergroot kan worden. Speel in op kansen en zoek aansluiting bij andere organisaties; zoek symbiotische relaties. Zo kunnen bijvoorbeeld overeenkomsten met andere partijen welke aanvullende diensten, materieel of infrastructuur exploiteren worden gesloten om de kosten drukken.

Communicatie

Ook duidelijke en periodieke communicatie over het project en de huidige stand van zaken aan de stakeholders in het veld kan bijdragen aan de acceptatie van het initiatief.

Communicatie knelpunten

Indien er duidelijke knelpunten optreden voor de ondernemer welke deze niet zelf kan wegnemen of waarvan redelijkerwijs te verwachten valt dat dit een taak is van de overheid dienen deze op een constructieve wijze te worden gecommuniceerd naar de lokale overheid. Er is vrijwel geen beleid speciaal gericht op stedelijke distributie. Door de communicatie worden de knelpunten beter zichtbaar bij de overheid en kan er in de formulering van het beleid rekening gehouden worden met de veranderingen.

5.2.2 Overheid

Blijf op de hoogte

Lokale overheden dienen op de hoogte te zijn van de innovatieve stedelijke distributie concepten. Welke initiatieven lopen er, wat zijn de positieve effecten.

Betrek initiatieven

Lokale overheden dienen na te gaan of bij het nastreven van beleidsdoelen gebruik kan worden gemaakt van bestaande initiatieven. Identificeer of er initiatieven lopen welke een goede bijdrage kunnen leveren aan het behalen van beleidsdoelen. Dergelijke organisaties kunnen actief benaderd worden om te kijken of het effect van de activiteiten nog beter kan bijdragen aan het initiatief.

Uniformiteit

Lokale overheden gaan allen op hun eigen wijze om met stedelijke distributie deels voortkomend uit de lokale verschillen in problemen. Desondanks zou meer uniformiteit een duidelijker beeld voor de ondernemers creëren voor de analyse van de haalbaarheid van het initiatief.

Kenbaarheid

Lokale overheden dienen duidelijk te communiceren of en op welke wijze ze bereid (programma's) zijn initiatieven te ondersteunen. De informatie over het beleid en de producten (onthefingen, stadsdistributie status, subsidies) moeten helder en gemakkelijk toegankelijk zijn voor geïnteresseerden. Het verdient de voorkeur dat deze informatie op dezelfde locatie te vinden is binnen de organisatie. Mogelijk kan deze informatie op een centrale plek in Nederland worden gecommuniceerd.

Maak een keuze

Een overheidsinstelling dient duidelijk kenbaar te maken of en op welke wijze het bereid is een initiatief te ondersteunen. Verleen alleen actieve steun aan initiatieven waarvan de voordelen en de haalbaarheid duidelijk van zijn aangetoond doormiddel van een haalbaarheidsonderzoek. Communiceer aan initiatiefnemers of, op welke wijze en tot welk niveau de lokale overheid bereid is ondersteuning te verschaffen.

Bijlage A   Beleid

A.1   Beleid op het gebied van verbetering van stedelijke distributie

Binnen stedelijke distributie zijn veel belanghebbende partijen te identificeren, onderstaand wordt een omschrijving gegeven van de invloedssfeer van de verschillende partijen. Eerst wordt de invloed van de overheid op stedelijke distributie omschreven opvolgend die van de andere belanghebbende partijen.

Het wettelijke kader waarbinnen stedelijke distributie plaats vindt wordt door verschillende niveaus binnen de overheid bepaald. Stedelijke distributie dient bijvoorbeeld binnen de nationale geluidseisen te vallen. Binnen dergelijke wettelijke kaders kan een kader worden geschapen om stedelijke distributie in goede banen te leiden.

De meest aangewezen partij om sturend dan wel faciliterend op te treden is de gemeente. De gemeente heeft namelijk als taak de leefbaarheid van de stad te waarborgen (CSD, 2005). De gemeente kan bijvoorbeeld met partijen vrijwillige afspraken maken om de negatieve effecten van stedelijke distributie te beperken maar het kan het ook indien het nodig acht door regulering afdwingen. De gemeente kan een stads-distributiecentrum initiëren, een milieuzone invoeren, eisen stellen aan de geluidemissie van voertuigen, lengte en gewichtsbeperkingen opleggen, venstertijden bepalen, eisen aan straatinrichting, ontheffingen verlenen (inclusief busbanen, etc.), controlrooms invoeren, routing vrachtverkeer instellen en een kwaliteitsnet goederenvervoer ontwikkelen (CSD, 2005). Daarnaast kan de gemeente ook besluiten een initiatief te ondersteunen doormiddel van communicatie of subsidiering.

De gemeente is ook de partij die maatregelen, die worden genomen in een stad, af kan stemmen op de maatregelen die in de regio of daarbuiten worden genomen (CSD, 2005). Goede afstemming van het beleid met omliggende gemeenten zal helpen de negatieve effecten van stedelijke distributie beter te beperken.

Vanuit de gemeente kunnen verschillende afdelingen bezig zijn met het onderwerp. Het onderwerp kan bijvoorbeeld zijn ondergebracht onder de volgende afdelingen; Verkeer en Vervoer, Milieu en Economie (CSD, 2005). Ook de provincie en de landelijke overheid kunnen het proces beïnvloeden, zo kan de provincie zich bijvoorbeeld bezig houden met het instellen van een kwaliteitsnetwerk voor goederenvervoer en de nationale overheid door de aanpassing van verblijf en reistijd indices (Nationale overheid). Daarnaast kunnen zowel de nationale en regionale overheden ook besluiten initiatieven te ondersteunen doormiddel van subsidiering.

Zoals aangegeven zijn er naast de overheid ook veel andere belanghebbende partijen op het gebied van stedelijke distributie. Voorbeelden zijn de detailhandel en de horeca. Voor hun activiteiten zijn deze bedrijven afhankelijk van de goederenstroom de stad in. Daarnaast zijn ook de bewoners in de stad en bezoekend winkelend publiek afhankelijk van de goederenstroom naar de stad. Niet te vergeten zijn de leveranciers en de vervoerders ook belanghebbende in van de stedelijke distributie. Al deze partijen beïnvloeden binnen de wettelijke kaders hoe stedelijke distributie plaatsvindt. De verladers en vervoerders kunnen bijvoorbeeld de mate van bundeling van het vervoer beïnvloeden. Daarnaast kunnen vervoerders ook optreden als initiator van een stadsdepot, en de voertuigkeuze maken (schoner, stiller, omvang) (CSD, 2005). Ook de detaillisten en horeca kunnen de wijze waarop vervoer plaatsvindt beïnvloeden, ze kunnen bijvoorbeeld gebundeld bestellen, stadsdepots

initieëren, schonere en stillere voertuigen inschakelen en de staatinrichting beïnvloeden (CSD, 2005).

De bewoners en de bezoekers beïnvloeden zijn van invloed op het proces aangezien de ze een groot deel van de goederenstroom de stad in beïnvloeden. Daarnaast scheppen ze ook randvoorwaarden waarmee het vervoer rekening moet houden (veiligheid, leefbaarheid, etc.)

Daarnaast zijn er nog een aantal organisaties actief het gebied van stedelijke distributie vanuit een meer neutrale rol of een belangenbehartigende rol. Zo zijn de Ambassadeur Stedelijke Distributie en natuurlijk GOVERA actief om de problemen rondom stedelijk distributie op te lossen. De Ambassadeur doet dit doormiddel van educatie, advisering en bemiddeling tussen overheid en bedrijfsleven (GOVERA, 2009). Binnen GOVERA zijn de verschillende overheden (Rijkswaterstaat, provincies, gemeenten), brancheorganisaties de Kamer van Koophandel en een milieucentrum vertegenwoordigt. Ook beïnvloedden de brancheverenigingen natuurlijk ook vanuit hun belangenbehartigende rol stedelijke distributie.

Aangezien zowel de overheid en de andere belanghebbende partijen de wijze waarop stedelijke distributie plaatsvindt, beïnvloedden zal samen moeten worden gewerkt om de meest optimale situatie te bereiken.

A.2 Beleidsdoelen overheid

Het economisch klimaat in binnensteden wordt voor een belangrijk deel bepaald door de mogelijkheden voor goede logistiek. Tegelijkertijd heeft de gangbare vorm van distributie effect op de leefbaarheid van de stad. De overheid kan zich op verschillende doelen richten als het gaat om schone en stille stedelijke distributie. Zoals gezegd liggen veel bevoegdheden bij de gemeente die zoekt naar oplossingen die gegeven de lokale omstandigheden het beste zullen werken. De specifieke combinatie van doelen verschilt per gemeente. Onderstaand volgt een overzicht van beleidsdoelen die door de Gemeente nagestreefd kunnen worden. Per beleidsdoel wordt een middel aangegeven die overheden ter beschikking hebben om het doel na te streven.

Bescherming infrastructuur en aanzien van de stad

Stedelijke distributie kan het aanzien van een stad beïnvloeden. Winkelgebieden kunnen overspoeld worden door vervoerders. Dergelijke situaties kunnen tot negatieve consequenties leiden en bijvoorbeeld bezoekend publiek afschikken. Om het aanzien van de stad te waarborgen kan een gemeente er bijvoorbeeld voor kiezen om venstertijden in te voeren zodat het aanzien op beperkte tijden wordt aangetast.

Daarnaast kunnen transportbewegingen kunnen zowel de infrastructuur als de gebouwde omgeving schade toebrengen. Voorbeelden hiervan zijn trillingschade aan gebouwen en schade aan bruggen en werfkelders door te zware belasting. Om de schade te beperken kan het verkeer beperkingen worden opgelegd. Zo kunnen er bijvoorbeeld gewicht (tonnage), aslastbeperkingen en of lengtebeperkingen aan transportmiddelen worden opgelegd.

Leefbaarheid en verkeersveiligheid

Stedelijke distributie ook de luchtkwaliteit in een stad. Om een voldoende goede luchtkwaliteit te waarborgen in de stad worden er maatregelen genomen deze te waarborgen. Een voorbeeld hiervan is de instelling van een milieuzone waardoor de relatief vuile voertuigen uit de zone worden geweerd. Daarnaast zal de gemeente ook sturen op een verbetering van de luchtkwaliteit aangezien het knelpunten de ontwikkeling van de stad in de weg kunnen staan.

Stedelijke distributie is naast vele andere activiteiten in een stad een bron van geluidsemissies. Om bewoners en gebruikers van een stad te beschermen tegen geluidsemissies kan een gemeente bijvoorbeeld besluiten geluidsnormen voor voertuigen gaan hanteren.

Stedelijke distributie kan ook tot gevaarlijke situaties leiden. Om de veiligheid van alle weggebruikers te waarborgen kan de gemeente hier ook sturend optreden, door bijvoorbeeld lengtebeperkingen en venstertijden in te voeren.

Bereikbaarheid

Steden kunnen te maken hebben met een dermate grote voertuigstromen dat de doorstroming van het verkeer in gevaar komt. Ook stedelijke distributie kan hieraan debet zijn. Om de invloed van stedelijke distributie op de congestie te verminderen kan de gemeente besluiten de efficiëntie van het transport te van vervoerders te beïnvloeden. De gemeente kan bijvoorbeeld stadsdistributiecentra initiëren om via bundeling het aantal voertuigbewegingen te laten dalen.

Zoals het overzicht laat zien kunnen er veel verschillende doelen worden nagestreefd door de overheid. Naast dat de specifieke combinatie van middelen doelen per gemeente verschilt verschillen ook de middelen die worden ingezet. De daadwerkelijke wijze waarop in een gemeente de doelen worden nagestreefd kunnen dan ook sterk per gemeente verschillen.

Ondanks lokale verschillen is dat er ondanks de hierboven geïdentificeerd de beleidsdoelen vrij beperkt beleid is opgesteld door gemeenten echt sturing aan te brengen in stedelijke distributie.

Bijlage B Wettelijke kaders en subsidies

B.1 Wettelijke kaders

Besluit luchtkwaliteit

Gemeenten dienen zorg te dragen dat er wordt voldaan aan de Europese normen voor luchtkwaliteit. In het besluit luchtkwaliteit worden alle gemeenten ertoe verplicht de knelpunten op het gebied van luchtverontreiniging te saneren. Voor de sanering van deze knelpunten dienen gemeenten een actieplan luchtkwaliteit op te stellen.

Nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL)

Om de problemen die in Nederland op het gebied van luchtkwaliteit bestaan is het Nationaal Samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit opgericht. Het NSL is een samenwerkingsverband tussen de rijksoverheid en de decentrale overheden. Het NSL bevat alle maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Het programma kent zijn wettelijke basis in de in de Wet milieubeheer die weer voortkomt uit Europese regelgeving.

Het NSL-programma is gericht op gebieden waar de luchtkwaliteitsnormen (grenswaarden) worden overschreden. In Nederland zijn vooral de fijn stof (PM₁₀) en de stikstofdioxide (NO₂) waarden van belang. De norm voor PM₁₀ wordt in Nederland namelijk overschreden en de concentratie NO₂ is dermate hoog dat ook hier overschrijdingen mogelijk kunnen zijn.

Voor gebieden waar de normen worden overschreden zijn Regionale Samenwerkingsprogramma's opgesteld om de problemen op te lossen. Het Nationale Samenwerkingsprogramma is in feite opgebouwd uit deze regionale programma's (VROM, 2009). De Rijksoverheid is belast met de coördinatie van het programma.

In de NSL worden de genomen maatregelen (sinds begin 2005) ter verbetering van de luchtkwaliteit gewogen tegen de ruimtelijke ontwikkelingen die de luchtkwaliteit negatief beïnvloeden. Onder deze ontwikkelingen worden alle ruimtelijke, verkeer en infrastructurele besluiten en vergunningen voor industriële installaties. De ontwikkelingen die de luchtkwaliteit ten goede komen moeten in het NSL groter zijn dan de ontwikkelingen welke deze schaden.

Het doel van de uitvoering van het NSL is om in heel Nederland in juni 2011 de grenswaarden voor PM₁₀ en NO₂ in 2015 te halen.

B.2 Subsidies en fiscale stimulering

Met subsidies kunnen innovaties die de negatieve effecten van stedelijke distributie reduceren mogelijk worden gemaakt of sneller in werking treden. Er zijn landelijke, regionale en lokale subsidies die invloed uitoefenen op de negatieve effecten van stedelijke distributie.

Onderstaand zullen de landelijke en vervolgens de lokale subsidieregelingen worden gepresenteerd en tevens zal er aangegeven worden in welke mate er gebruik van gemaakt is of wordt.

B.2.1 Landelijke subsidieregelingen

Emissiebeperkende maatregelen

Motorklasse

Per modaliteit worden de verschillende motoren ingedeeld in bepaalde klassen. Deze motorklassen geven de prestaties (milieuvriendelijkheid) van de verschillende krachtbronnen aan.

De emissiefactoren van Euro 5-motoren van schadelijke stoffen zijn lager dan de emissiefactoren PM₁₀ en (NO_x) van de klassen 0 t/m 4. Gebruik van Euro 5-motoren zal daarom tot een reductie leiden op de door deze voertuigen afgelegde afstanden. Bij de aanschaf van ongebruikte nieuwe voertuigen die uitgerust zijn met een Euro 5-motor die voldoet aan de EEV-norm kan er aanspraak worden gemaakt op een subsidieregeling. De subsidieregeling is gericht op het stimuleren van de verkoop met als doel de uitstoot van PM₁₀ en NO_x te reduceren (SenterNovem, 2009).

Roetfilters

Er lopen landelijke meerdere subsidieregelingen voor het uitvoeren van voertuigen met roetfilters waaronder programma's voor zware voertuigen, bestelauto's en lichte bestelauto's.

Er zijn programma's voor roetfilters op nieuwe voertuigen en voor retrofit opties op bestaande voertuigen.

Deze roetfilter programma's zorgen voor een reductie in fijnstof emissies. Bij een gelijk aantal voertuig bewegingen zal het negatieve effect van stedelijke distributie verminderen. Aangezien de roetfilter continue actief is zal er een niet alleen een effect zijn op de luchtkwaliteit in de stedelijke omgeving maar over de gehele door het voertuig afgelegde afstand.

Programma Milieu en Technologie

Het programma Milieu en Technologie stimuleert de ontwikkeling en toepassing van innovatieve processen, producten en diensten die beter voor het milieu zijn dan gangbare alternatieven.

SenterNovem (tegenwoordig Agentschap NL) voert het programma uit door subsidie te verlenen, maar ook door bedrijven op andere manieren te ondersteunen.

Subsidie voor technologisch onderzoek

Een goed idee is niet voldoende; een innovatie werpt pas zijn vruchten af als deze goed uitgedacht en ontwikkeld is. Om dit te bereiken biedt het programma onderdeel Toepassen in de Praktijk subsidie voor verschillende stappen in het innovatietraject van milieuvriendelijke processen, producten of diensten, achtereenvolgens:

- Industrieel haalbaarheidsproject: bijvoorbeeld een deskstudie die bekijkt of een innovatie te ontwikkelen is, of het maken van een globaal ontwerp of concept.
- Industrieel onderzoeksproject: bijvoorbeeld (laboratorium) onderzoek om te onderzoeken of milieuvriendelijke, innovatieve processen, producten of diensten werken (proof of principle).
- Preconcurrentieel haalbaarheidsproject: een deskstudie of partnerzoektocht na een R&D-traject om te kijken of de laboratoriumresultaten ook in de praktijk toepasbaar zijn.
- Preconcurrentieel ontwikkelingsproject: test op kleine schaal (pilot) waarmee u de werking van uw in concept uitgewerkte product, proces of dienst in de praktijk kunt testen.
- Demonstratieproject: test op productieschaal waarmee u de werking van uw innovatie op productieschaal kunt demonstreren en waarbij eventuele

kinderziektes aan het licht komen en opgelost worden. Bij een demonstratieproject is het Europese milieusteunkader van kracht, zodat u alleen subsidie kunt krijgen voor de meerkosten ten opzichte van het gangbare, minder milieuvriendelijke alternatief voor uw proces, product of dienst.

Winstgevende projecten komen niet voor subsidie in aanmerking.

Milieu en Technologie richt zich op het midden- en kleinbedrijf (MKB). Alleen zij kunnen subsidie aanvragen. Grote bedrijven, kennisinstellingen, universiteiten, brancheorganisaties en adviesbureaus kunnen uitsluitend als derden worden ingeschakeld.

De aanvragers binnen een project moeten afkomstig zijn uit de industrie (BIK-codes 15 en 17 t/m 36) of het project moet zijn toepassing vinden in één van die bedrijfstakken.

Subsidieprogramma Piek

De distributie van goederen naar winkels krijgt in toenemende mate met problemen te maken. Het toepassen van dagranddistributie (ochtend en avond) kan een deel van de problemen voor zowel vervoerders als afnemers oplossen. Om dagranddistributie mogelijk te maken is het subsidieprogramma Piek in het leven geroepen.

Om geluidsoverlast van deze laad- en losactiviteiten bij winkels te beperken werden er beperkingen ingesteld in 1998, men mag nu niet over zogenaamde Piekniveaus heengaan (Piek, 2009). Het gaat hier specifiek om geluidsemissies die veroorzaakt worden bij laad en losactiviteiten bij retail en ambachts-bedrijven. Deze plafonds (Pieknormen) zijn afhankelijk voor verschillende perioden op de dag, buiten de normale venstertijden gelden de strengste geluidsnormen.

De vraag naar het toepassen van dagranddistributie was toegenomen aangezien vervoerders door de langere winkelopeningstijden, de toenemende congestie, het winkelaanzicht en de verkeersveiligheid gedwongen worden de bevoorrading aan de dagranden te laten plaatsvinden (Piek, 2009). Daarnaast spelen ook de eisen vanuit vanwege verkeersveiligheid en de bereikbaarheid

Ondanks de noodzaak en vraag vanuit de markt voor het toepassen van dagranddistributie was onvoldoende materiaal beschikbaar dat aan de Piek-normen voldoet (Piek, 2009). Om door de geluidseisen de bevoorrading niet onmogelijk moest de geluidsemissies van bevoorrading omlaag worden gebracht.

Om de impasse te doorbreken en stillere bevoorrading technisch mogelijk te maken werd het Piek-programma in werking gesteld door de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Economische Zaken en Verkeer en Waterstaat (Piek, 2009). Dit programma werd tussen 1999 en 2008 door SenterNovem uitgevoerd.

Dit Piek-programma bestond uit 2 fasen, fase 1 (1999-2004) bestond uit het ontwikkelen van stille technieken, fase 2 bestond uit het subsidiëren van de aanschaf van stil materieel (2004-2008).

Het programma richtte zich op meerdere aspecten van het laad en los proces namelijk op de laad en los plekken, vrachtwagens, bestelwagens, heftrucks, losmaterieel, etc. Via het programma zijn oplossingen gevonden waardoor laad en losgeluid binnen de grens van 60 dB(A) kan blijven (Piek, 2009).

Aangezien er in het begin nog onvoldoende mogelijkheden waren om stille bevoorrading toe te passen werd to eind 2007 (inclusief verlening) vrijstelling gekregen voor het niet overschrijden van het geluidsniveau voor laad en los activiteiten tot 21:00 (Piek, 2009). Momenteel wordt er voor zware vrachtwagens en winkelwagens een ruimere norm gehanteerd. Deze ruimere norm van 65 dB(A) wordt gehanteerd aangezien het op korte termijn niet mogelijk is gebleken dat de grens van 65 dB(A) te halen.

Andere vormen van subsidie

De subsidies die landelijk beschikbaar zijn richten zich hoofdzakelijk op het schoner maken van bestaande distributieconcepten en niet op de ontwikkeling van nieuwe distributieconcepten.

Naast deze landelijke subsidiemaatregelen worden er ook op regionaal (provincie) en lokaal niveau (gemeente) subsidies verstrekt waarop aanspraak kan worden gemaakt door de organisaties die zich met stedelijke distributie bezig houden. De beschikbaarheid regionale en lokale verschilt erg per provincie of gemeente. Ook de vorm van de subsidies loopt sterk uiteen. Zo worden er bijvoorbeeld subsidies verstrekt voor de financiering haalbaarheidstudies, manuren en de aanschaf van nieuwe technieken.

Er worden dus op verschillende niveaus in de overheid worden subsidies beschikbaar gesteld welk effect hebben op de negatieve effecten van stedelijke distributie. Zoals aangegeven zijn een aantal subsidie programma's speciaal gericht op stedelijke distributie en andere zijn gericht op het reduceren van negatieve effecten van distributie in een bredere zin.

De subsidies van de lokale overheden zijn vooral gericht op het reduceren van de negatieve effecten van stedelijke distributie doormiddel van maatwerk subsidietrajecten. Binnen deze subsidies is er dan ook meer ruimte voor de creatie van nieuwe distributie concepten

B.2.2 Fiscale stimulering

Er bestaan verschillende fiscale stimuleringsregelingen voor ondernemers die milieumaatregelen willen treffen.

De MIA/Vamil-regeling is gericht op investeringen in innovatieve milieu-technieken. De investeringen waar het om gaat staan op de milieulijst; een lijst met bedrijfsmiddelen die nog niet gangbaar zijn in Nederland en een substantieel milieuverbeterend effect hebben. Ondernemers die kiezen voor een bedrijfsmiddel dat op de lijst staat in plaats voor gangbare, kunnen tot veertig procent van de investering aftrekken van hun fiscale winst en zelf het afschrijvingstempo bepalen.

De MIA/Vamil-regeling is verwant aan de EIA regeling die de inzet van duurzame energie fiscaal belooft.

Bijlage C Factsheets

Er zijn verschillende innovatie stedelijke distributie concepten ontwikkeld door ondernemers en zelfs locvale overheden. Doormiddel van bureau-onderzoek en (telefonische) interviews zijn innovatieve stedelijke distributie concepten die in ontwikkeling zijn, die actief of gestopt zijn geïdentificeerd.

Bij een groot deel van deze initiatieven zijn interviews afgenomen:

- 020 Stadsdistributie;
- Bierboot;
- Binnenstadservice;
- Cargohopper;
- CityCargo;
- De Kweker;
- DHL boot;
- Elektrische huisvuilwagen;
- Fietskoeriers;
- Mokum Mariteam;
- Peeters Vervoercentrale;
- Simon Loos.

De informatie verkregen uit deze interviews is gebruikt voor het opstellen van de onderstaande factsheets. Daarnaast is ook openbare informatie gebruikt voor het invullen van niet gesproken organisaties. In de factsheets wordt de werking van het initiatief, de motivatie voor invoering en de te verwachten effecten beschreven. De factsheets van de geïnterviewde concepten zijn bij de geïnterviewden ter validatie voorgelegd.

020 Staddistributie	
Eigenaar	Duncker Transport en Peeters Vervoercentrale.
Gebruik subsidiëringprogramma (naam programma)?	Er wordt gebruik gemaakt van een subsidie vanuit de gemeente van Amsterdam om een deel van de meerkosten van elektrische voertuigen te compenseren. Daarnaast loot men mee naar subsidie van het proeftuin project Duurzame mobiliteit van SenterNovem.
Operationeel sinds	?
Locatie(s)	Amsterdam.
Omschrijving	
Techniek	Elektrische voertuigen.
Werkgebied	Stedelijke distributie.
Doel	Bediening detail.
Inzet	Distributie van levensmiddelen (droog, koel en vries).

Werkwijze	Het bedrijf 020 Stadsdistributie is een samenwerkingsverband tussen Duncker Transport en Peeters Vervoercentrale beide gevestigd in Amsterdam. De bedrijven bundelen goederenstromen zodat er meerdere leveranties in een keer afgeleverd kunnen worden op een adres. Hierbij wordt ingezet op het beleveren van hele straten tegelijk waardoor een zo groot mogelijk voordeel optreedt (reductie voertuigbewegingen). Door de combinatie van bedrijven wordt ook gekoeld, vries- en droogtransport gecombineerd verzonden. De daadwerkelijke bezorging vindt deels plaats met relatief schone vrachtwagens (EEV, Euro 5) en sinds kort met elektrische vrachtwagens.
Motivatie & ontwikkeling kader	
Motivatie ontwikkeling initiatief	Luchtkwaliteit.
Overwogen alternatieve opties	Er is contact vanuit CityCargo geweest voor een mogelijke samenwerking. Uit dit overleg zijn echter geen verdere acties ondernomen.
Toelichting start/geen start/stop beslissing	CityCargo heeft in het verleden contact opgenomen met Duncker over stedelijke distributie met de goederentram. Nadat de interesse vanuit CityCargo ophield te bestaan heeft Duncker besloten zelf elektrisch vervoer te gaan ontwikkelen. Aangezien de meerwaarde van een tram niet duidelijk was is besloten in te zetten op wegtransport. Ook Peters Vervoercentrale had al het idee opgevat elektrisch vervoer te gaan ontwikkelen. Daarop is door beide partijen besloten dat daar waar mogelijk is vrachten worden gecombineerd. Voor de overschakeling op elektrische voertuigen werd besloten tot aanschaf over te gaan voordat duidelijk werd of er subsidie uitgekeerd zou worden.
Behoeften	Een groter aanbod van elektrische voertuigen. Meer ondersteuning bij promotie concept door middel van prominente politici.
Ervaringen (positief/negatief)	Positief De brancheorganisatie TLN heeft aandacht aan het initiatief. Een wethouder is aanwezig geweest bij de presentatie van de voertuigen waarmee publiciteit wordt gegenereerd. De instelling van speciale klimaatstraten biedt groei mogelijkheden. Negatief Het subsidietraject is intensief en neemt een lange periode in beslag. Het besluit of er ontheffingen gelden voor het gebruik maken van bus en trambanen laat op zich wachten.
Rol overheden	De overheid heeft in het Actieplan Slimme en schone stedelijke distributie duidelijk ruimte geboden voor dit initiatief.

Suggesties verbeteropties	Subsidietrajecten zouden kunnen worden versneld. Verlening van ontheffingen aan starters met elektrisch vervoer voor het gebruik van tram en busbanen.
Milieueffecten	
Broeikasgassen	Door de bundeling van goederenstromen zal de CO ₂ -emissies afnemen. Daarnaast zal het gebruik van elektrische voertuigen tot een reductie van de CO ₂ -emissie leiden aangezien de CO ₂ -emissiefactoren bij de Nederlandse elektriciteitsproductie lager liggen.
Luchtverontreinigende stoffen	Door de bundeling van vrachten zal de luchtverontreiniging worden gereduceerd. Andere effecten zijn te verwachten door de aandrijving de elektrische aandrijving. De elektrische voertuigen stoten geen luchtverontreinigende stoffen uit, de emissie vindt plaats bij de elektriciteitsproductie. In totaal vindt er een reductie plaats in de totale emissie van luchtverontreinigende emissies door de efficiëntie van elektriciteitsproductie. Het lokale effect is nog groter aangezien de emissies op een andere locatie plaatsvinden. De toepassing van een nieuw type koeling waarbij niet gebruik wordt gemaakt van diesel zal ook resulteren in een verbetering van de luchtverontreinigende stoffen. Doordat Peeters vervoercentra buiten de milieuzone is gevestigd kunnen nog steeds relatief vervuilende vrachtwagens worden ontvangen. Door dit distributieconcept zal daardoor minder snel een effect op de luchtkwaliteit buiten de stad worden bereikt.
Geluid	Het gebruik van elektrische voertuigen zal leiden tot een reductie in de geluidsemissie.
Overige effecten	
Congestie	Doordat er verschillende vrachten gebundeld worden neemt het aantal voertuigbewegingen in de stad af en daarmee ook de bijdrage aan congestie. Wel kan de verkeerssituatie (doorstroming) bij het distributiecentrum door concentratie verslechteren.

Bierboot Utrecht/Afvalboot Utrecht	
Eigenaar	Gemeente Utrecht (havendienst).
Gebruik subsidiëringprogramma (naam programma)?	Oude (diesel) boot: financiering door gemeente zelf, geen gebruik van subsidieprogramma. Nieuwe (elektrische) boot: financiering door gemeente zelf en door Europa (EFRO en mogelijk Interreg IVb).
Operationeel sinds	1996.
Locaties	Utrecht.
Omschrijving	
Techniek	Elektrische aandrijving (momenteel alleen diesel versie).
Werkgebied	Stedelijke distributie.
Doel	Ontlasten infrastructuur, congestie, beschermen historisch erfgoed, verminderen uitstoot.
Inzet	Bevoorrading horeca, verwerken reststromen.
Werkwijze	De horeca gevestigd aan en in de omgeving van de Oudegracht kan worden bevoorraadt door middel van de Bierboot. De Bierboot laadt op een centraal punt bestelde goederen in en verspreid deze vervolgens aan bedrijven aan de grachten met behulp van een op de boot gemonteerde kraan. Momenteel wordt de beleving met een diesel vaartuig uitgevoerd. Er gaat echter overgeschakeld worden naar een elektrisch vaartuig. Daarnaast wordt de Afvalboot schip ingezet door de gemeente. Dit schip houdt zich bezig met het verwerken van het bedrijfsafval van de horeca aan de Oudegracht.
Motivatie & ontwikkeling kader	
Motivatie ontwikkeling initiatief	Het concept is ontstaan uit een vraag van de ondernemers na een reductie in de maximaal toegestane aslast in de binnenstad. Het initiatief is bedoeld om de historische binnenstad te beschermen.
Overwogen alternatieve opties	Bevoorrading met bestelwagens.
Toelichting start/geen start/stop beslissing	Er is besloten tot de exploitatie van de Bierboot omdat de gemeente als neutrale partij kan optreden richting de concurrerende gebruikers. Tot op heden zijn er geen marktpartijen op de behoefte van de markt (levering en verwerking reststromen via water) ingesprongen.
Behoeften	
Ervaringen (positief/negatief)	De kostendekkende exploitatie van de bierboot verloopt goed en vindt reeds plaats sinds 1996. Vanwege deze goede ervaringen is er besloten om het dieselveertuig te vervangen voor een elektrisch vaartuig. Met het dieselveertuig gaat de haalbaarheid van de levering van andersoortige goederen onderzocht worden.

Rol overheden	De gemeente is eigenaar en exploitant van de Bierboot. Hiermee biedt de overheid een aan-vullende dienst aan de ondernemers in de binnenstad. Er zijn namelijk geen andere partijen in Utrecht welke zich bezighouden met distributie over het water.
Suggesties verbeteropties	Actieradius op de kade is nu zeer beperkt. Een oplossing om de producten ook iets verder van de gracht te bezorgen kan de markt vergroten.
Milieueffecten	
Broeikasgassen	Momenteel wordt er gebruik gemaakt van diesel-vaartuigen voor de leveringen en voor de inzameling van de reststromen. Overschakeling van wegtransport naar vaartuigen levert over het algemeen een verlaging van de gemiddelde emissiefactoren van broeikasgassen per ton-km op. Deze reductie zal versterkt worden doordat wegtransport in de stedelijke omgeving veel door omstandigheden niet efficiënt toegepast kan worden. Aangezien er voor het leveringsdeel (Bierboot) overgeschakeld gaat worden naar een elektrisch vaartuig vindt tevens een extra reductie in de uitstoot van het broeikasgassen plaats. Dit wordt veroorzaakt doordat de emissiefactoren van de Nederlandse productiemix lager liggen dan de emissiefactoren een dieselmotor.
Luchtverontreinigende stoffen	De toepassing van vaartuigen zal over het algemeen leiden tot een reductie in luchtverontreinigende stoffen aangezien de emissiefactoren van luchtverontreinigende stoffen per vervoerde hoeveelheid gunstiger zijn dan die van wegtransport. Door de toepassing van elektrische aandrijving (Bierboot) zal de totale emissie van luchtverontreinigende stoffen nog verder afnemen. Het belangrijkste effect is echter de daling van de emissie van luchtverontreinigende stoffen lokaal (binnenstad). Een daling op lokaal niveau zal een positief effect hebben op de luchtkwaliteit in de stad.
Geluid	Door het overschakelen naar elektrische aandrijving zal er een geluidsreductie worden behaald op het gebied van aandrijvinggeluid.
Overige effecten	
Congestie	Door de modal shift van wegvervoer naar het vaartuigen zal de doorstroming (vermindering congestie) van het verkeer in de binnenstad licht positief worden beïnvloed. De verbetering van de doorstroming zal plaatsvinden in de binnenstad en op de toegangsroutes van de stad. Het gaat hier overigens om een zeer klein effect vanwege het aantal vaartuigen. Daarnaast zal de overlast voor voetgangers en fietsers welke wordt veroorzaakt door ladende en lossende rijdende voertuigen in de binnenstad en toevalswegen afnemen en de verkeersveiligheid toenemen.

Binnenstadservice	
Eigenaar	Stichting Binnenstadservice
Gebruik subsidiëringprogramma (naam programma)?	De binnenstad service heeft een subsidie ontvangen voor de startperiode van de stadsregio Nijmegen en Arnhem. De subsidieregeling wordt verschaft vanuit het ondernemersfonds.
Operationeel sinds	2008.
Locatie(s)	Momenteel actief in Nijmegen, Den Bosch en Arnhem start in september. Voor de ontwikkeling in Maastricht is een intentieverklaring ondertekend. Daarnaast lopen er gesprekken met andere belanghebbende ondernemers en gemeenten.
Omschrijving	
Techniek	De vrachtwagens die het vervoer van de distributiecentra voor hun rekening nemen maken gebruik van aandrijving op aardgas of elektriciteit. Daarnaast vindt vervoer plaats per transportfiets.
Werkgebied	Stedelijke distributie
Doel	Bediening detailhandel, verkeersveiligheid, leefbaarheid stad en luchtkwaliteit.
Inzet	Het bundelen en verspreiden van distributiestromen in de binnenstad.
Werkwijze	Het concept maakt gebruik van een distributiecentrum. Vrachtwagens rijden voortaan niet meer de binnenstad in om hun goederen bij de afnemer direct af te leveren. De leveranciers leveren goederen af bij het distributiecentrum van binnenstadservice die fungeert als collectief ontvangstadres en alle administratieve handelingen voor haar rekening neemt. Door de verlegging van het ontvangstpunt worden distributeurs gedwongen gebruik te maken van een distributiecentrum. Vervolgens worden de goederen gebundeld in vrachtwagens afgeleverd in de binnenstad middel aardgas aangedreven voertuigen of elektrische voertuigen. De transporteurs dienen te betalen voor de dienst. Deze partij heeft namelijk het voordeel dat ze niet meer de stad in hoeven en buiten venstertijden kunnen leveren aan DC en tevens met grotere voertuigen. Het concept is gericht op het zo optimaal mogelijk bedienen van de detaillisten in de stad. Zo kan het distributiecentrum ook als opslag dienen en biedt het verschillende afleveringsmogelijkheden. Goederen die op bestelling worden gekocht kunnen bijvoorbeeld direct vanuit het distributiecentrum aan de afnemer geleverd. Daarnaast zijn nog andere aflevering vormen mogelijk.
Motivatatie & ontwikkeling kader	
Motivatatie ontwikkeling initiatief	Schonere lucht, betere bereikbaarheid en een betere leefbaarheid, verkeersveiligheid in de stad creëren. Idee is ontstaan uit bijeenkomsten die zijn georganiseerd door de gemeente rondom luchtkwaliteit en milieuzones.
Overwogen alternatieve opties	-

Toelichting start/geen start/stop beslissing	De gemeente Nijmegen heeft een haalbaarheidstudie naar de het Binnenstadservice initiatief laten onderzoeken en gefinancierd. Hierna is er besloten een pilot studie uit te voeren met een beperkte groep afnemers. Op basis van de pilot en het beschikbaar komen van subsidie is er overgegaan tot daadwerkelijke exploitatie van het initiatief.
Behoeften	Langere financiële ondersteuning zodat de stichting in staat wordt gesteld zichzelf te bedruipen.
Ervaringen (positief/negatief)	Positief De gemeente de stadsregio hebben het initiatief actief ondersteund, subsidie, financiering haalbaarheidstudie en bij de zoektocht naar een geschikte vestigingsplaats. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft het initiatief actief ondersteund op het gebied van communicatie (folder en promotiefilm). Negatief De beschikbaarheid van subsidies was zeer onduidelijk, veel beruste in deze trajecten op toevalligheden. De regionale overheden waren niet goed op de hoogte van Europese regelgeving rondom subsidiering. Brancheverenigingen stellen zich nog conservatief op. Er bestaat een zekere mate van angst in de markt dat de creatie van distributiecentra distributeurs overbodig maakt.
Rol overheden	Zowel de lokale als de landelijke overheid heeft bijgedragen aan het initiatief. Het initiatief werd gesubsidieerd maar ook actief ondersteund bij de ontwikkeling van communicatie middelen door het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Daarnaast is ook ondersteuning vanuit de gemeente geweest voor praktische zaken zoals het vinden van een geschikte vestigingsplaats.
Suggesties verbeteropties	Langere financiële ondersteuning vanuit de overheid bij de introductie van innovatieve concepten om levensvatbaarheid te vergroten. Invoering subsidieprogramma's gericht op innovatieve ontwikkeling in plaats van de subsidiering van bestaande toepassingen. De invoering van een andere betalingswijze voor de diensten (bundeling en transport) namelijk door de transporteurs. Een stadsdistributiecentrum met de vorm als stichting kan gezien worden als een middel dat de overheid kan steunen om beleidsdoelen te behalen. Bij ontwikkeling van een stedelijk distributieconcept dient het initiatief vanuit een marktvraag of een ondernemer te komen. Initiatieven die geïnitieerd worden door de overheid zullen op weerstand moeten rekenen.

Milieueffecten	
Broeikasgassen	Doordat de voertuigen die normaal de aflevering in de stad verzorgde nu naar een ander beter bereikbaar punt worden geleid en de distributie overgenomen wordt door een kleiner aantal voertuigen en deels door fietsen gaat de totale brandstofconsumptie omlaag. Daarnaast neemt het aantal voertuigbeweging in de binnenstad ook af doordat er bundeling plaatsvindt en omdat er in sommige gevallen direct aan de consument wordt geleverd. Wel kan het zijn dat de voertuigen die normaal de goederen in de stad afleverden nu om een langere afstand af dienen te leggen om het distributiecentrum te bereiken. Doordat de voertuigen die hier gebruikt worden lagere CO ₂ -emissiefactoren hebben zal de totale hoeveelheid CO ₂ waarschijnlijk dalen.
Luchtverontreinigende stoffen	De emissie van luchtverontreinigende stoffen in de binnenstad neemt af. Dit komt ten eerste doordat er een verlaging is van het aantal voertuigbewegingen in de stad. Deze verlaging wordt ten eerste veroorzaakt doordat er bundeling plaatsvindt waardoor de beladingsgraad van de binnenstad voertuigen hoger is. Ten tweede doordat er ook directe leveringen aan consumenten plaatsvinden. Daarnaast neemt door de toepassing van schonere techniek (aardgas, elektrisch, fiets) de emissiefactor per kilometer ook af. In het geval van de fiets zal er bijna geen emissies en bij elektrische voertuigen vindt de daadwerkelijke uistoot van veel van de luchtverontreinigende stoffen elders plaats. Doordat de distributiebedrijven geen schonere voertuigen hoeven aan te schaffen zal er mogelijk buiten de stad een minder gunstige situatie zijn als zonder het distributiecentrum.
Geluid	Aangezien er vanwege de hogere bezettingsgraad en directe leveringen minder voertuigen in de stad rijden voor de distributie zal de hoeveelheid voertuig geluids-emissies afnemen. In het geval dat er ook van elektrische voertuigen gebruik gemaakt gaat worden zal voor deze voertuigbewegingen ook de geluidsemisatie afnemen. Ook distributie per fiets zal een reducerend effect hebben op de geluidsemisaties.
Overige effecten	
Congestie	Doordat er minder voertuigbewegingen plaatsvinden, zal er in de binnenstad minder snel congestie optreden. Mogelijk kan er door de concentratie van goederen stromen naar het distributiecentrum op bepaalde wegen wel een verhoogde kans op congestie ontstaan.

Cargohopper	
Eigenaar	Hoek Transport Utrecht.
Gebruik subsidiëringprogramma (naam programma)?	Maakt gebruik van subsidie die beschikbaar is gesteld door de provincie Utrecht. Deze subsidie is verleend voor de plaatsing van zonnecellen op het voertuig.
Operationeel sinds	2009.
Locaties(s)	Utrecht.
Omschrijving	
Techniek	Elektrische aandrijving, trekkervoertuig (Klein) met meerdere aanhangers.
Werkgebied	Stedelijke distributie.
Doel	Belevering detailhandel binnenstad.
Inzet	Utrecht.
Werkwijze	Goederen worden afgeleverd in een centraal distributiecentrum. Daar worden goederen gebundeld en op route gesorteerd. Ook neemt Hoek goederen over van andere distributeurs. Van daaruit gaan de goederen in mini-container per citytruck naar een overslagplaats aan de rand van het centrum. Daar worden de goederen overgeladen op elektrische voertuigen die de laatste schakel vormen naar de afnemer. De goederen kunnen door het voertuig tot aan afnemers in het voetgangersgebied worden gebracht. De Cargohopper is een elektrisch trekkend voertuig dat meerdere aanhangers met mini containers trekt. Het voertuig kan in een rit een hoeveelheid goederen afleveren die gelijk staat aan 4 of 5 zendingen met een bestelauto. Niet alle type goederen worden al met de Cargohopper vervoerd. Er vindt wel ontwikkeling plaats om het aantal segmenten verder uit te breiden. Doordat Hoek Transport deze leveringen met gewone voertuigen kan uitvoeren kan het toch de hele vraag van de klant bedienen.
Motivatatie & ontwikkeling kader	
Motivatatie ontwikkeling initiatief	Hoek transport werd via uitbreiding van haar normale werkzaamheden (internationaal transport) in de stedelijke distributie actief. Via de gemeente en bijeenkomsten georganiseerd door de gemeente zijn ze met het idee gekomen om een elektrisch vervoer in de stad aan de slag te gaan en tevens om een stadsdistributiecentrum status te verwerven.
Overwogen alternatieve opties	Geen.
Toelichting start/geen start/stop beslissing	De haalbaarheid van het door Hoek transport opgestelde ontwikkelde concept is getoetst doormiddel van een door de gemeente gefinancierde haalbaarheidsstudie. Van Hoek Transport heeft hierna besloten het concept op de markt te brengen.
Behoeften	Publiciteit voor de creatie van een grotere marktvraag.

Ervaringen (positief/negatief)	Positief De gemeente heeft actief bijgedragen door de financiering van een haalbaarheidsstudie, de promotie van het concept en ontheffingen voor het rijden op bus en trambanen. De gemeente heeft ook bijgedragen door in het gevallen waar nog geen regelgeving voorhanden is geen belemmeringen op te werken voor de Cargohopper. De provincie heeft bijgedragen door de zonnecellen te subsidiëren. Negatief De milieuzone en de venstertijden wordt niet goed gehandhaafd.
Rol overheden	De gemeente heeft vooral een faciliterende rol gespeeld. De gemeente verleend van Hoek transport op basis van een aantal criteria (bundeling, overnameplicht) een stadsdistributiecentrum status. Door deze status heeft van Hoek transport voor een aantal voertuigen ontheffing voor het rijden op busbanen. Daarnaast staat de gemeente toe dat er zowel binnen als buiten de venstertijden in de voetgangersgebieden gereden mag worden met de CargoHopper. De gemeente heeft ook geholpen bij het promoten van het initiatief. De provincie heeft een subsidie vertrekt voor de aandrijving op zonne-energie.
Suggesties verbeteropties	Om innovatieve stedelijke distributie beter te ondersteunen zou zowel de milieuzone als de venstertijden beter gehandhaafd dienen te worden. Daarnaast wordt verwacht dat de gemeente ter promotie van dergelijke concepten zelf gebruik voor haar eigen transport-behoefte. Er zou ingezet moeten worden op stedelijke distributieconcepten vanuit een bestaande onderneming met klanten omdat vanuit deze situatie zonder subsidie een levensvatbaar concept kan worden gecreëerd.
Milieueffecten	
Broeikasgassen	Aangezien de vervoerscapaciteit van de Cargohopper groter is en er daarnaast bundeling en sortering per route plaats vindt zal het aantal voertuigbewegingen in de stad afnemen. Deze daling vertaalt zich waarschijnlijk in een daling van het brandstofverbruik en een reductie in de CO₂-emissie. Doordat er gebruik wordt gemaakt van elektrische voertuigen zal de uitstoot van CO₂ sterk afnemen. De emissiefactoren van broeikasgassen bij de opwekking van elektriciteit is namelijk lager dan de emissiefactoren van dieselmotoren. Een negatief effect is wel dat distributiebedrijven die normaal door milieuzones worden gedwongen schonere voertuigen aan te schaffen nu gewoon door kunnen blijven rijden met het huidige materiaal. Ze komen namelijk minder snel in een milieuzone. De emissiefactoren buiten de stad liggen dus hoger dan nodig bij normale leveringen naar milieuzones.

Luchtverontreinigende stoffen	Bij het gebruik van elektrische voertuigen neemt de emissiefactoren van luchtverontreinigende stoffen af. De daadwerkelijke uitstoot die het gevolg is van de elektriciteitsproductie vindt tevens op een andere locatie plaats en draagt daarom niet direct bij aan de concentraties in de stad. Doordat het distributiecentrum zich buiten de milieuzone bevindt zal er minder snel een reductie optreden in luchtverontreinigende stoffen op de routes naar dit centrum. Dit komt doordat transporteurs nu niet aan de eisen van de milieuzone hoeven te voldoen.
Geluid	Aangezien de distributie in de stad plaatsvindt met elektrische voertuigen is te verwachten dat de geluidsemissie afneemt. Aangezien de Cargohopper een het aantal voertuigbewegingen omlaag brengt zal het aantal geluidbronnen afnemen. Op de plek waar de goederen van de Cargohopper worden overgeslagen kan zich wel een toename in geluidsemissies voordoen.
Overige effecten	
Congestie	Doordat er minder voertuigbewegingen in de stad plaatsvinden, neemt daarmee ook de bijlage aan congestie af. Omdat de goederenstroom geconcentreerd wordt naar een distributiecentrum is er wel een verhoogde kans aanwezig op congestie naar op de toegangswegen. Doordat het concept een reducerend effect heeft op het aantal voertuigen in de binnenstad zal dit ook een positief effect hebben op de verkeersveiligheid.

CityCargo	
Eigenaar	CityCargo.
Gebruik subsidiëringprogramma (naam programma)?	CityCargo heeft subsidie ontvangen van de gemeente van Amsterdam.
Operationeel sinds	Gestopt na proefperiode.
Locatie(s)	Amsterdam.
Omschrijving	
Techniek	Elektrisch aangedreven tram.
Werkgebied	Stedelijke distributie.
Doel	Verbeteren luchtkwaliteit, reduceren congestie, verbeteren Verkeersveiligheid.
Inzet	Er heeft een proef plaats gevonden die succesvol werd beschouwd. Het CityCargo initiatief is in 2009 echter stopgezet.
Werkwijze	Goederen die in de stad dienen te worden afgeleverd worden door vrachtwagens naar een distributiecentrum gebracht. De te distribueren goederen worden gebundeld en overgeslagen op de tram. Vervolgens worden de goederen met de tram de stad ingebracht. Op speciale losplaatsen in de stad worden de goederen van de tram overgeladen op de elektrische voertuigen. Deze elektrische voertuigen verzorgen de distributie naar het de afnemer toe.
Motivatie & ontwikkeling kader	
Motivatie ontwikkeling initiatief	Het initiatief is ontwikkeld vanwege problemen (luchtkwaliteit, verkeersveiligheid) rondom stedelijke distributie in Amsterdam. De toepassing van een goederentram werd als een goede oplossing gezien voor deze problemen. Toepassing van een goederentram waarvan de inspiratie kwam uit de toepassing door een Duitse autofabrikant, in Amsterdam werd ook als voor de hand liggend ervaren vanwege het aanwezige uitgebreide tramnetwerk in Amsterdam.
Overwogen alternatieve opties	Geen.
Toelichting start/geen start/stop beslissing	Er is afgezien van exploitatie vanwege de door CityCargo als onredelijk ervaren eisen van het stadsbestuur voor de aan aanleg van extra infrastructuur die benodigd is en het gebruik van het reeds bestaande tramnetwerk.
Behoeften	Behoeftte aan langdurige ondersteuning en actieve participatie vanuit de overheid. Niet vanuit financiering oogpunt maar om een betrouwbaar investeringsklimaat voor ondernemers te creëren.

Ervaringen (positief/negatief)	Positief Animo voor het concept van het midden- en kleinbedrijf Provincie was bereid ondersteuning te verlenen. Kamer van Koophandel Amsterdam was bereid het initiatief te ondersteunen. Negatief Het stadsbestuur heeft het initiatief nooit daadwerkelijk ondersteund zowel financieel als op ander wijzen. Het stadsbestuur heeft steun (subsidie) vanuit de provincie tegengehouden. Het Gemeentelijk Vervoersbedrijf heeft het initiatief tegengewerkt. Er werden onredelijke eisen gesteld aan de aanleg en het gebruik van traminfrastructuur door het stadsbestuur (minimale huurperiode, langdurige bankgarantie).
Rol overheden	De lokale overheid heeft het initiatief nooit echt ondersteund. De regionale overheid was in eerste instantie wel bereid het initiatief financieel te ondersteunen maar heeft hiervan afgezien.
Suggesties verbeteropties	Ondersteuning voor het project vanuit de gemeente. Financiële deelname van het stadsbestuur om langdurige ondersteuning veilig te stellen waardoor beter investeerders kunnen worden aangetrokken. Overgang van de gemeente tot uitvoering van de ambitieuze plannen die ze hebben opgesteld.
Milieueffecten	
Broeikasgassen	Door voor de distributie over te schakelen van conventionele vrachtwagens naar een combinatie van elektrisch aangedreven trams en elektrische vrachtwagens zal er een emissiereductie plaatsvinden. Door overschakeling van conventionele aandrijving naar elektrische aandrijving zal namelijk de gemiddelde emissiefactor dalen. Ook de bundeling van de goederenstroom (verhoging beladingsgraad) zorgt voor een emissiereductie aangezien het aantal transportbewegingen afneemt. De emissies door de extra overslag zullen waarschijnlijk worden gecompenseerd door bundeling en sortering.
Luchtverontreinigende stoffen	Ten eerste zal er door een bundeling van goederenstromen een afname in de emissie van luchtverontreinigende stoffen worden bereikt. Door de toepassing van elektrisch aangedreven vervoer zullen de totale emissie van luchtverontreinigende stoffen nog verder worden gereduceerd. Doordat de luchtverontreinigende stoffen worden geïmiteerd op de locatie van elektriciteitsproductie locatie worden geïmiteerd zal de bijdrage van transport in de stad zelfs nog sterker afnemen. Door een distributiecentrum buiten de milieuzone te plannen zullen distributeurs minder snel geneigd zijn over te schakelen op beter materiaal. Hierdoor zal een emissiereductie bij het vervoer naar de distributiecentra minder snel worden verwezenlijkt.

Geluid	Elektrisch vervoer kan een geluidsreductie met zich meebrengen als het gaat om het rijden en stationair draaien van voertuigen.
Overige effecten	
Congestie	Doordat in een goederentram een lading kan die gelijk staat aan de lading van vier 7,5 ton vrachtwagens heeft de tram een reducerend effect op de congestie. Een brede inzet zoals voorgesteld werd door CityCargo zou een groot effect hebben gehad op de congestie in de Amsterdam. Echter dient hier ook rekening gehouden te worden met het natransport dat verzorgd wordt door kleine elektrische vrachtwagens. Echter zal er door de bundeling en sortering nog steeds een voordelige situatie ontstaan.

De Kweker Amsterdam (op basis van openbare informatie)	
Eigenaar	De Kweker.
Gebruik subsidiëringprogramma (naam programma)?	-
Operationeel sinds	2009.
Omschrijving	
Techniek	Elektrische aandrijving.
Werkgebied	Stedelijke distributie.
Doel	-
Inzet	Amsterdam.
Werkwijze	De kweker levert voedingsproducten aan zakelijke afnemers. De Kweker levert op aanvraag goederen van de zelfbedieningvestiging in Amsterdam (Amsterdam Food Center). De aflevering van deze goederen verloopt nu met een elektrisch voertuig.
Motivatie & ontwikkeling kader	
Motivatie ontwikkeling initiatief	-
Overwogen alternatieve opties	-
Toelichting start/geen start/stop beslissing	-
Behoeften	-
Ervaringen (positief/negatief)	-
Rol overheden	-
Suggesties verbeteropties	-
Milieueffecten	
Broeikasgassen	Elektrische voertuigen zorgen voor een reductie in de broeikasgasemissies. De CO ₂ -emissiefactoren van elektriciteitsproductie liggen lager dan de emissiefactoren van conventioneel aangedreven voertuigen.
Luchtverontreinigende stoffen	Doordat elektrische voertuigen zelf geen luchtverontreinigende stoffen uitstoten zal er een reductie plaatsvinden op lokaal niveau. Daarnaast vindt er ook een reductie in de totale emissie plaats aangezien er relatief minder luchtverontreinigende stoffen vrijkomen bij elektriciteitsproductie in vergelijking met de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen bij en auto motoren.
Geluid	Door de overschakeling naar elektrische voertuigen zal er een reductie in geluidsemisies optreden. Elektrische voertuigen zorgen bij wegverkeer over het algemeen voor een geluidsreductie.
Overige effecten	
Congestie	-

DHL Boot (op basis van openbare informatie)	
Eigenaar	DHL.
Gebruik subsidiëring-programma (naam programma)?	-
Operationeel sinds	1997.
Locatie(s)	Amsterdam.
Omschrijving	
Techniek	Aangepaste diesel aangedreven rondvaartboot.
Werkgebied	Stedelijke distributie.
Doel	Vermijden congestie.
Inzet	Transporteren van zowel heen, retour als reststromen vanuit verschillende sectoren.
Werkwijze	Het DHL distributieveertuig vaart naar een locatie bij de binnenstad waar hij aanlegt. Het schip fungeert vanaf hier als distributiecentrum van waaruit fietskoeriers de verspreiding van de goederen naar de ontvangers verzorgen. De fietser nemen tevens ook poststukken voor verzending aan die naar de boot wordt gebracht. Het schip doet meerdere locaties in de stad aan waardoor efficiënt een groot deel van de stad kan worden bediend met 1 enkel distributieveertuig. De boot wordt 's ochtends bevoorrad door een vrachtwagen, in de avonds haalt een vrachtwagen de uitgaande post op voor de verdere verwerking. Het richt zich dus op zowel de goederenstroom de stad in als de retourstroom.
Motivatie & ontwikkeling kader	
Motivatie ontwikkeling initiatief	Het initiatief is ontwikkeld om de congestie in de binnenstad van Amsterdam te vermijden.
Overwogen alternatieve opties	-
Toelichting start/geen start/stop beslissing	-
Behoeften	-
Ervaringen (positief/negatief)	-
Rol overheden	-
Suggesties verbeteropties	-
Milieueffecten	
Broeikasgassen	Over het algemeen is vervoer over het water efficiënter dan vrachtverkeer. Ook hebben wegvoertuigen (met uitzondering van fietsen) vaak te maken met congestie in de binnenstad. Dit is in dit geval extra groot door de verre van optimale doorstroming in de stad die uitmondt in een hoog brandstofverbruik van de voertuigen. Door de grotere capaciteit en de bundeling van goederenstromen zal ook het aantal voertuigbewegingen afnemen en daarmee de totale CO₂-emissies. Het distributieschip heeft namelijk gezorgd voor een 80% reductie in het totaal aantal vrachtwagens (10) dat voorheen werd ingezet in de binnenstad. http://www.schuttevaer.nl/nieuws/actueel/nid7749-dhl-pakjesboot-heeft-zich-bewezen-in-amsterdam.html.

Luchtverontreinigende stoffen	De afname in het aantal voertuigbewegingen door vrachtwagens heeft een reducerend effect op de totale emissie door voertuigen. Dit effect zal extra groot zijn doordat er doordat deze voertuigbewegingen gekenmerkt werden door inefficiëntie vanwege de omstandigheden in de stad. Echter dient er wel rekening gehouden te worden met de kwaliteit brandstof die door het schip wordt gebruikt. In het geval dat deze van minderwaardige kwaliteit is vergeleken aan weg-diesel zal de emissiefactor van het schip wel hoger liggen. Per saldo zal het uitmonden in een verbetering van luchtkwaliteit in de binnenstad.
Geluid	Door een reductie in het aantal ingezette vrachtwagens wordt het aantal gemotoriseerde geluidsemitterende bronnen gereduceerd. Ook het aantal afgelegde kilometers met gemotoriseerde voertuigen daalt door de inzet van geluids-arme voertuigen (fietsen).
Overige effecten	
Congestie	Doordat er minder voertuigbewegingen plaatsvinden en de verschuiving plaatsvindt van wegverkeer naar waterverkeer draagt dit distributieconcept bij aan een betere doorstroming in de stad. Ook het gebruik van fietskoeriers draagt bij aan de verlaging van de congestie. Een effect dat wordt bereikt is een vermindering van de overlast die wordt veroorzaakt door ladende en lossende vrachtwagens. Ook zal de vermindering van de inzet van gemotoriseerde voertuigen ten goede komen aan de verkeersveiligheid in de stad.

Elektrische huisvuilwagen (op basis van openbare informatie)	
Eigenaar	Van Ganzewinkel.
Gebruik subsidiëringprogramma (naam programma)?	-
Operationeel sinds	-
Locatie(s)	Rotterdam.
Omschrijving	
Techniek	Elektrische aandrijving.
Werkgebied	
Doel	Afval inzameling en afvoer.
Inzet	Rotterdam.
Werkwijze	De Elektrische huisvuilwagen wordt op dezelfde wijze ingezet als een normale vuilniswagen. De huisvuilwagen zamelt afval in uit woonwijken. Het verschil is dat er gebruik gemaakt wordt van een elektrisch aangedreven voertuig. De afvalwagen vervoert het opgehaalde afval naar de afvalverbrandingsinstallatie alwaar het vernietigd wordt en tevens gebruikt wordt voor het opwekken van elektriciteit.
Motivatatie & ontwikkeling kader	
Motivatatie ontwikkeling initiatief	-
Overwogen alternatieve opties	-
Toelichting start/geen start/stop beslissing	-
Behoeften	-
Ervaringen (positief/negatief)	-
Rol overheden	-
Suggesties verbeteropties	-
Milieueffecten	
Broeikasgassen	Door de inzet van een elektrisch aangedreven voertuig zal de emissie van broeikasgassen worden beperkt. De emissiefactoren van elektrische voertuigen over het algemeen liggen per saldo lager dan degene van brandstof aangedreven voertuigen vanwege de hogere efficiëntie bij elektriciteitsproductie en bij brandstofmotoren.
Luchtverontreinigende stoffen	Aangezien de huisvuilwagen op elektriciteit werkt vinden de emissie van luchtverontreinigende stoffen plaats op de locatie waar de elektriciteitsproductie plaatsvindt. Het voordeel hiervan is dat de emissiefactoren lager liggen en niet direct aan de concentraties bijdrage in de stedelijke omgeving. De toepassing van de elektrische aandrijving heeft dus een positief effect op de luchtkwaliteit in de stedelijke omgeving.
Geluid	Doordat er gebruikgemaakt wordt van elektrische aandrijving zal er een reductie op de geluidsemissies tijdens het rijden en zeker ook het stilstaan.

Overige effecten	
Congestie	Aangezien een elektrische huisvuilwagen een lagere topsnelheid (35 km) heeft en ook een kleinere actieradius dienen er meer elektrische voertuigen ingezet in te worden in vergelijking met diesel aangedreven exemplaren. Doordat het ophalen door meer vrachtwagens dient te gebeuren en aangezien de vrachtwagens minder snel zijn kan dit een licht negatief effect hebben op de doorstroming.

Fietskoeriers (op basis van openbare informatie)	
Eigenaar	Er zijn vele fietskoeriersbedrijven in de steden actief.
Gebruik subsidiëringprogramma (naam programma)?	-
Operationeel sinds	-
Locatie(s)	Meerdere steden.
Omschrijving	
Techniek	Koeriersfietsen en vracht en bakfietsen.
Werkgebied	Stedelijke distributie.
Doel	Vermijden congestie.
Inzet	Distributie van brieven en pakketjes in de stedelijke omgeving.
Werkwijze	Fietskoeriers zijn hoofdzakelijk actief in steden. Ze halen brieven en pakketten op en leveren deze pakketten op een andere locatie in de stad af. Fietskoeriers worden veelal bij spoed zendingen ingeschakeld. Recent hebben een aantal fietskoeriersdiensten het dienstenpakket uitgebreid. Tegenwoordig is namelijk mogelijk om ook zwaardere en grotere zendingen per fietskoerier te sturen. Zo zijn er organisaties met bakfietsen actief waarmee goederen tot ca. 200 kg kunnen worden vervoerd. Dergelijke fietskoeriersdiensten kunnen hiermee een deel van de markt bedienen dat voorheen uitsluitend door gemotoriseerd verkeer kon worden bediend.
Motivatie & ontwikkeling kader	
Motivatie ontwikkeling initiatief	-
Overwogen alternatieve opties	-
Toelichting start/geen start/stop beslissing	-
Behoeften	-
Ervaringen (positief/negatief)	Er zijn een groot aantal fietskoeriers actief op de markt.
Rol overheden	-
Suggesties verbeteropties	-
Milieueffecten	
Broeikasgassen	Aangezien er uitsluitend gebruik wordt gemaakt van fietsen, wordt er voor het transport geen fossiele brandstoffen aangewend. De emissiefactor van broeikasgassen van dit type transport kan daarom gelijk aan 0% gesteld. De toepassing van fietsen zal daarom voor een grote reductie zorgen ten opzichte van gebruik van koeriersdiensten die gebruik maken van bromfietsen en auto.
Luchtverontreinigende stoffen	Bij de toepassing van fietsen zal de luchtkwaliteit niet worden beïnvloed op zeer geringe emissies van luchtverontreinigende stoffen door slijtage na. Ten opzicht van de situatie waarin een auto of bromfiets wordt ingezet zal in een grote reductie in luchtverontreinigende stoffen worden bereikt. Bij een overschakeling in stedelijke omgeving zoals hier zal de reductie omvangrijker zijn gezien de verkeerssituatie in dergelijke gebieden.

Geluid	Fietsen hebben een zeer geringe geluidsemissie. Het gebruik van fietsen zal dus zorgen voor een grote geluidsreductie ten opzichte van gemotoriseerde voertuigen. Deze reductie zal ook in veel gevallen worden bereikt bij stilstaande voertuigen aangezien motoren van gemotoriseerde voertuigen veelal stationair draaien tijdens het stilstaan.
Overige effecten	
Congestie	Door zendingen per fiets te laten ophalen en bezorgen wordt de infrastructuur ontzien en zal er minder snel congestie optreden. Ook zal bij het ophalen van de zending en het wegbrengen van de zending minder verkeershinder ontstaan gezien het ruimtegebruik van fietsen. Daarnaast zal het gebruik van fietsen tot een verbetering van de verkeersveiligheid leiden.

Mokum Mariteam	
Eigenaar	Stichting Mokum Mariteam.
Gebruik subsidiëringprogramma (naam programma)?	De stichting maakt gebruik gemaakt van subsidie voor de aanschaf en ontwikkeling van bepaalde innovatieve elementen van het elektrische vaartuig. De subsidies zijn toegekend door de provincie Noord-Holland en SenterNovem.
Operationeel sinds	De officiële start zal plaatsvinden in 2009/2010.
Locatie(s)	Amsterdam.
Omschrijving	
Techniek	Elektrisch aangedreven vaartuig met 2 diesel hulp-motoren.
Werkgebied	Stedelijke distributie.
Doel	Vermijden congestie, broeikasgassen en lucht-verontreiniging door benutting infrastructuur.
Inzet	Distributie van verschillende goederen en bouwstoffen en de inzameling van retour en reststromen.
Werkwijze	Mokum Mariteam gaat gebundelde goederenstromen door de grachten in Amsterdam verzorgen. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van bestaande infrastructuur en samenwerking met andere partijen. Het elektrische schip (in aanbouw) kan in principe alles vervoeren dat momenteel met de vrachtwagen wordt vervoerd. Daarnaast kan het schip vanwege zijn afmetingen ook grotere objecten vervoeren. Er hebben verschillende pilots plaats gevonden om de haalbaarheid bij verschillende vervoersegmenten te testen. Er wordt tevens sterk ingezet op de inzameling van retourestromen (lege bierfusten, witgoed) en daarnaast ook reststromen). De reststromen zullen waarmogelijk efficiënt worden ingezet bijvoorbeeld voor elektriciteitsproductie. Bij het vervoer worden de goederen afgezet met de elektrische kraan. Het schip bevat ook een voertuig wat de goederen tot maximaal 150 meter kan distribueren. Voor grotere afstanden zal gebruik gemaakt worden van grote elektrische voertuigen.
Motivatatie & ontwikkeling kader	
Motivatatie ontwikkeling initiatief	De slechte bereikbaarheid van de binnenstad, de goede mogelijkheden van het vervoer over water in combinatie met ervaring met vervoer over water hebben geleid tot de ontwikkeling van het concept
Overwogen alternatieve opties	Geen.
Toelichting start/geen start/stop beslissing	Nadat het idee is ontstaan is er met een aantal organisaties (eigenaren) een stichting opgericht om het concept te testen. Daarvoor hebben er een aantal praktijktests plaatsgevonden. Door de positieve ervaringen die hierbij zijn opgedaan is er besloten een elektrisch vaartuig te laten bouwen voor daadwerkelijke exploitatie. Mogelijk zal er ook gebruik gemaakt gaan worden van drijvende distributiecentra.
Behoeften	Er is behoefte aan de uitbreiding van het aantal aanleg overslagplaatsen. Momenteel wordt er een algemene uitbreiding van het aantal aanlegplaatsen gepland. Mokum Mariteam ziet graag dat hierbij ook rekening

	wordt gehouden met de behoeften van transport over water zodat deze van de aanlegplaatsen gebruik kunnen maken De overheid kan het dus faciliteren
Ervaringen (positief/negatief)	Positief Er is veel animo voor het initiatief onder ondernemers. Er vindt ondersteuning plaats vanuit de provinciale overheid voor het initiatief. De branchevereniging heeft ook aandacht op het initiatief gevestigd waarbij aandacht werd besteed aan intermodaal transport. Negatief -
Rol overheden	Het initiatief wordt door de provincie van Noord-Holland financieel ondersteund.
Suggesties verbeteropties	Mokum Mariteam geeft aan dat het zeker in de tijd (economisch gezien) belangrijk is dat er gebruik gemaakt wordt van bestaande infrastructuur. Samenwerking is belangrijk.
Milieueffecten	
Broeikasgassen	Een overschakeling van wegverkeer naar waterverkeer zal over het algemeen leiden tot een afname in broeikasgas emissies. Doordat de boot elektrisch aangedreven zal gaan worden wordt ook een reductie in broeikasgasemissie behaald vanwege een reductie in emissiefactoren ten opzicht van vrachtwagens. Door de gescheiden inzameling van reststromen die deels ingezet zullen worden voor elektriciteitsproductie wordt de netto invloed op het milieu verder teruggedrongen.
Luchtverontreinigende stoffen	De totale emissie van luchtverontreinigende stoffen zal dalen doordat de boot een grote capaciteit heeft. Het vaartuig vervangt een aantal vrachtwagenbewegingen. Door de inzet van een elektrisch vaartuig zal er een reductie worden veroorzaakt in de CO ₂ -emissie aangezien de emissiefactoren van de Nederlandse elektriciteitsproductiemix lager liggen dan die van verbrandingsmotoren. Doordat het natransport ook plaatsvindt met milieuvriendelijke vervoermiddelen (Elektrische voertuigen vindt ook hier een reductie plaats ten opzicht van distributie met vrachtwagens of bestelauto's.
Geluid	Bij de overschakeling op elektrische voortstuwing zal er een reductie worden bereikt in geluidsemissies. Door de toepassing van de elektrische kraan worden geluidsemissies verder geminimaliseerd. Het schip zal ook buiten de venstertijden kunnen operen aangezien het schip geluidsarm is en schepen niet onder de Pieknormen vallen. Aangezien het schip heeft een grotere capaciteit heeft dan een vrachtwagen zal het aantal voertuigbewegingen in de stad afnemen. Door de afname van het aantal voertuigen neemt het aantal geluidsemitterende bronnen af.

Overige effecten	
Congestie	Doordat de leveringen over het water een afname van het aantal voertuigen op de weg inhoudt zal deze vervoerswijze een reducerend effect hebben op de congestie van het wegennet. Ook zal is er een positief effect te verwachten op de verkeersveiligheid doordat er minder voertuigbewegingen zijn en minder voertuigen op de weg.

Simon Loos	
Eigenaar	Simon Loos.
Gebruik subsidiëringprogramma (naam programma)?	Er is gebruik gemaakt van het Piek-programma voor de aanschaf van materieel.
Operationeel sinds	-
Omschrijving	
Techniek	Fluister opleggers, Euro 5-motoren en roetfilters, proef met een aardgastrekker.
Werkgebied	Distributie
Doel	Vermijden congestie, verbeteren bereikbaarheid winkels, verkeersveiligheid en luchtkwaliteit.
Inzet	Bevoorrading winkelketens.
Werkwijze	Simon Loos bevoorraadt winkelketens. Het gaat hierbij onder andere om grote winkel- en supermarktketens. Een deel van deze winkels bevindt zich vanzelfsprekend in de stedelijke omgeving. Bij de bevoorrading van winkels krijgen distributeurs te maken met files, venstertijden, etc. Door de aanschaf van geluidsarm materiaal dat voldoet aan de Pieknorm kan er nu ook buiten de venstertijden worden bevoorraadt. Hierdoor kan er op minder drukke tijdstippen worden bevoorraadt (dagrand distributie). Simon Loos kan hierdoor efficiënter routes inplannen met minder voertuig-kilometers ten gevolge. Ook voor de afnemers biedt het voordelen aangezien de bereikbaarheid van de winkel en de verkeersveiligheid bij de winkel verbetert. Daarnaast test het bedrijf momenteel ook een vrachtwagen op aardgas.
Motivatatie & ontwikkeling kader	
Motivatatie ontwikkeling initiatief	Er is gesproken met klanten over de problemen rondom stedelijke distributie. In deze gesprekken kwam naar voren dat dagrand distributie een effectief middel is om een aantal problemen die zowel door Simon Loos als haar klanten worden ervaren te verhelpen.
Overwogen alternatieve opties	Geen.
Toelichting start/geen start/stop beslissing	In samenspraak met haar afnemers heeft Simon Loos dagranddistributie toe te gaan passen.
Behoeften	
Ervaringen (positief/negatief)	Positief Er is vindt steeds meer overleg plaats tussen overheden en de brancheverenigingen om de knelpunten weg te halen. Negatief Door de strakke venstertijden en lengtebeperkingen wordt distributie minder efficiënt.
Rol overheden	Via het Piek-programma van SenterNovem zijn technische mogelijkheden gecreëerd voor stille distributie. Via het subsidiedeel van dit programma is er ook de penetratie van de technieken gestimuleerd. Van dit subsidieprogramma heeft ook Simon Loos gebruik gemaakt voor de overschakeling naar stil materiaal.

Suggesties verbeteropties	Lengtebeperkingen van vrachtwagens versoepelen waardoor er grotere voertuigen ingezet kunnen worden. Verruimen venstertijden waardoor verkeerstroombeter over de dag gespreid kan worden. In de stedelijke distributie zou het verpachten van een gebied het aantal voertuigbewegingen drastisch omlaag kunnen brengen.
Milieueffecten	
Broeikasgassen	Doordat Simon Loos dagranddistributie toepast zal de congestiedruk overdag verminderen, de betere doorstroming overdag zorgt op de korte termijn voor een verlaging van de CO ₂ -emissies. Op de lange termijn is er een grote kans dat de vrijgekomen ruimte opgevuld zal worden. Een groot volume zal wel mogelijk leiden tot een toename van de broeikasgassen. Doordat de voertuigen op de tijdstippen dat ze actief zijn te maken hebben met een betere doorstroming zal de brandstofconsumptie omlaag gaan, dit heeft een CO ₂ -reducerend effect.
Luchtverontreinigende stoffen	Doordat er door dagrand distributie minder congestie is te verwachten is op de korte termijn te verwachten dat er minder luchtverontreinigende stoffen worden uitgestoten. Wederom kan een volume effect een negatieve invloed hebben. Aangezien de vrachtwagens in de dagrand te maken hebben met een betere doorstroming zal er een reductie zijn in de emissie van luchtverontreinigende stoffen. Momenteel wordt een aardgas aangedreven vrachtwagen getest, de inzet van aardgas als brandstof kan een positief effect hebben het verlagen van de emissie van luchtverontreinigende stoffen.
Geluid	Simon Loos is in een ver gevorderd stadium van overschakeling naar stil materiaal. Het maakt bijvoorbeeld gebruik van stille aanhangers. Daarnaast zijn bijvoorbeeld alle nieuwe koelopleggers uitgerust met stille koelmotor, zogenaamde fluistermotoren. De geluidsemisatie van koeltransporten gaat hierdoor omlaag. Door deze geluidbeperkende technieken kan er op veel locaties gebruik worden gemaakt van dagranddistributie.
Overige effecten	
Congestie	

Bijlage D Referenties

Commissie Stedelijke Distributie, 2005

Werkboek succesvolle aanpak stedelijke distributie

http://www.stedelijkedistributie.nl/Images/Werkboek_tcm287-235516.pdf

GOVERA, 2009

Goederen Vervoer Randstad (GOVERA)

www.govera.nl

Schuttevaer, 2007

DHL-pakjesboot heeft zich bewezen in Amsterdam, Persbericht 3 november 2007

<http://www.schuttevaer.nl/nieuws/actueel/nid7749-dhl-pakjesboot-heeft-zich-bewezen-in-amsterdam.html>

SenterNovem, 2009

Subsidieregeling ongebruikte voertuigen met EEV of EEV+ motor

<http://www.senternovem.nl/euro5>

Piek, 2005

Eindevaluatie PIEKproducten meerjarenprogramma PIEK 1999-2004

S.l. : S.n., 2005

Piek, 2009

Piek International Education Centre (I.E.C.) B.V.

www.piek.nl

VROM, 2009

Luchtkwaliteit : Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

Den Haag : Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu-beheer (VROM), 2009

<http://www.vrom.nl/pagina.html?id=23046>

Gemeente Amsterdam, 2008

Actieplan Goederenvervoer Amsterdam : Maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit

Amsterdam : Gemeente Amsterdam, de Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer, 2008

<http://www.nieuwamsterdamsklimaat.nl/aspx/download.aspx?file=/contents/pages/215005/actieplangoederenvervoer.pdf>

Gemeente Amsterdam, 2010

Actieplan plan : Slimme en Schone Stedelijke Distributie

Amsterdam : Gemeente Amsterdam, de Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer, 2010

http://www.nieuwamsterdamsklimaat.nl/aspx/download.aspx?file=/contents/pages/260073/iv557-actieplanstedelijkedistributie_spread.pdf

Gemeente Utrecht, 2005

Bewust bevoorraden in de binnenstad

Utrecht : Gemeente Utrecht, Dienst Stadsontwikkeling (DSO)

Afdeling Verkeer & Vervoer, 2005

http://www.utrecht.nl/images/DSO/verkeer/Verkeerenvervoerbeleid/pdf/brochure_bevoorradsplan.pdf

Interviews, werksessie

Voor de totstandkoming van dit rapport zijn meerdere belanghebbenden geïnterviewd/gehoord. Er zijn zowel persoonlijke als telefonische interviews afgenomen, daarnaast heeft er een werksessie met een grote groep belanghebbenden plaatsgevonden.

Onderstaand volgt een overzicht van de betrokken belanghebbenden personen/organisaties:

020 stadsdistributie

Eveline Duncker

Appel transport

P. Appel

APPM

Erik van der Kooij

Ronald de Haas

Peeters Vervoercentrale

J. Peeters

Binnenstadservice

B. Hendriks

Cargohopper (Hoektransport B.V.)

J. van der Linden

Centraal Boekhuis

G. van der Heiden

CityCargo (voormalig)

J. Haffmans

P. Hendrik

EVO

M. Wieseahn

Gemeente Amsterdam

F. Solleveld

Gemeente Nijmegen

F. Claessen

G. Nalis

Gemeente Rotterdam

Richard van der Wulp

Gemeente Utrecht (Bierboot)

M. Degenkamp

M. Kik

Kamer van Koophandel Amsterdam

Ton Geuzendam

Mokum Mariteam
C.S. Gerritsen
Ivo Dijkstra
Jasper A.E. Moolhuijsen

Peeters Vervoercentrale
S. Peeters

Provincie Utrecht
A van Soelen

Simon Loos
H. Peeman

Transport Logistiek Nederland
B. van Loo

